

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
„BEZPIECZNA RODZINA”**

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

KARTA INFORMACYJNA *)

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA „BEZPIECZNA RODZINA”

LP	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p>§ 1 ust. 3 – 9, § 2, § 9, § 10, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 23 ust. 1 - 3, § 24, § 25, § 26, § 28, § 29, § 30, § 32, § 33, § 35, § 36, § 38, § 39, § 40, § 41, § 43, Klauzula nr 1 ust. 1 – 4, 8 – 10 i 12, Klauzula nr 2 ust. 1 – 3, 6 – 8 i 10, Klauzula nr 3 ust. 1 – 8, 14 – 21, Klauzula nr 4 ust. 1–4 i 8 – 11, Klauzula nr 5 ust. 1–4 i 8 – 10, Klauzula nr 6 ust. 1 – 4, 8 i 12, Klauzula nr 7 ust. 1 – 3 i 6 – 7, Klauzula nr 8 ust. 1 – 2 i 6 – 7, Klauzula nr 9 ust. 1 – 3 i 6, Klauzula nr 10 ust. 1 – 2 i 8, Klauzula nr 11 ust. 1, 2 i 6, Klauzula nr 12 ust. 1 – 2 i 6.</p>
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	<p>§ 4, § 9 ust. 6, § 10 ust. 8, § 15 ust. 5, § 16 ust. 5, § 17 ust. 4, § 18 ust. 5, § 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 – 4, § 20 ust. 9 i 10, § 21, § 22, § 24 ust. 7, 10, 11, § 26 ust. 2 – 5, § 27, § 30 ust. 2 i 3, § 31, § 34 ust. 3 i 4, § 35, § 36 ust. 3 – 7, § 37, § 38 ust. 3, § 40 ust. 1 i 9, § 41 ust. 1, § 42, Klauzula nr 1 ust. 6 – 7 i 11, Klauzula nr 2 ust. 4 – 5 i 9, Klauzula nr 3 ust. 9 – 13, Klauzula nr 4 ust. 5 – 7, Klauzula nr 5 ust. 5 – 7, Klauzula nr 6 ust. 5 – 7, 9 – 11, Klauzula nr 7 ust. 4 – 5, Klauzula nr 8 ust. 3 – 5, Klauzula nr 9 ust. 4 – 5, Klauzula nr 10 ust. 3 – 7, Klauzula nr 11 ust. 3 – 5, Klauzula nr 12 ust. 3 – 5.</p>

*) Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I – POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 1	Postanowienia ogólne	3
§ 2	Definicje	3
§ 3	Przedmiot umowy ubezpieczenia	7
§ 4	Wyłączenia ogólne z zakresu ubezpieczenia	7
§ 5	Zawarcie umowy ubezpieczenia	7
§ 6	Czas trwania odpowiedzialności Towarzystwa	8
§ 7	Składka ubezpieczeniowa	8
§ 8	Obowiązki Towarzystwa	8
§ 9	Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	9
§ 10	Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego	9
§ 11	Wypłata odszkodowania	10
§ 12	Roszczenia regresowe	10
§ 13	Rozpatrywanie reklamacji	10
§ 14	Rozwiązywanie sporów	11

ROZDZIAŁ II – UBEZPIECZENIE MIENIA

§ 15	Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariancie ryzyka nazwane	11
§ 16	Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariancie wszystkie ryzyka	11
§ 17	Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, rozboju ulicznego oraz kradzieży zwykłej	11
§ 18	Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia	12
§ 19	Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia mienia	12
§ 20	Suma ubezpieczenia	13
§ 21	Limity odpowiedzialności	13
§ 22	Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia	14
§ 23	Wymagane zabezpieczenia	15
§ 24	Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	15

ROZDZIAŁ III – UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

§ 25	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	16
§ 26	Suma gwarancyjna i limity odpowiedzialności	17
§ 27	Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	17
§ 28	Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	18

ROZDZIAŁ IV – UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ

§ 29	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	18
§ 30	Suma ubezpieczenia	18
§ 31	Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia ochrony prawnej	18
§ 32	Ustalenie wysokości odszkodowania	18

ROZDZIAŁ V – UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

§ 33	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	18
§ 34	Suma ubezpieczenia	19
§ 35	Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków	19
§ 36	Ustalenie wysokości świadczenia	19
§ 37	Tabela urazów ciała do ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na podstawie OWU „Bezpieczna Rodzina”	19

ROZDZIAŁ VI – UBEZPIECZENIE DOM ASSISTANCE

§ 38	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	21
§ 39	Definicje w ubezpieczeniu Dom Assistance	21
§ 40	Zakres świadczeń w wariancie Standard	22
§ 41	Zakres świadczeń w wariancie Premium	23
§ 42	Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia Dom Assistance	24
§ 43	Wymagane postępowanie w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego	24

ZAŁĄCZNIK NR 1 – KLAUZULE DODATKOWE

Klauzula nr 1	Ubezpieczenie budynków i budowli w budowie	25
Klauzula nr 2	Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej i solarnej	25
Klauzula nr 3	Ubezpieczenie domu letniskowego	26
Klauzula nr 4	Ubezpieczenie nagrobka	27
Klauzula nr 5	Ubezpieczenie mienia na tarasie i w ogrodzie	28
Klauzula nr 6	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia	28
Klauzula nr 7	Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez przenikanie wody z gruntu	28
Klauzula nr 8	Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie	29
Klauzula nr 9	Ubezpieczenie kosztów poszukiwania przyczyny powstania szkody	29

Klauzula nr 10	Ubezpieczenie kosztów najmu budynku, lokalu i pomieszczeń zastępczych	29
Klauzula nr 11	Ubezpieczenie OC właściciela	29
Klauzula nr 12	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy	30

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia „Bezpieczna Rodzina”, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, zwane dalej „Towarzystwem” z Ubezpieczającym na zasadach określonych tymi warunkami.
2. Umowy ubezpieczenia Towarzystwo zawiera z Członkami Towarzystwa. Towarzystwo może zawierać umowy ubezpieczenia także z osobami nie będącymi Członkami Towarzystwa.
3. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, z zastrzeżeniem, że wszelkie zmiany będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem ich nieważności.
4. Ubezpieczeniem objęte są tylko te przedmioty ubezpieczenia, które wskazano w umowie ubezpieczenia z określeniem sumy ubezpieczenia i miejsca ubezpieczenia.
5. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek. W takim przypadku postanowienia niniejszych OWU dotyczące Ubezpieczonego odnoszą się odpowiednio do Ubezpieczającego.
6. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w § 9 i 10 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do doręczenia Ubezpieczonemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia, natomiast Towarzystwo na żądanie Ubezpieczonego zobowiązane jest udzielić mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia i OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.
8. Zawiadomienia i oświadczenia, jakie w związku z umową ubezpieczenia składane są przez strony tej umowy, mogą być dokonywane na piśmie albo drogą elektroniczną, jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia wyraził na to zgodę.
9. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny, ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane, ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Definicje

§ 2

Określenia użyte w niniejszych OWU oznaczają:

- 1) **antyki** – przedmioty dawne o wartości zabytkowej, których wiek przekracza 100 lat i wartość jest określana na podstawie aktualnej wyceny rzeczoznawców posiadających uprawnienia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki lub osób będących biegłymi sądowymi,
- 2) **budowle** – obiekty budowlane trwale związane z gruntem niebędące budynkami wraz z instalacjami i urządzeniami oraz stałymi elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową, a w szczególności:
  - a) alejki, chodniki, podjazdy i place,
  - b) ogrodzenia wraz furkami i bramami oraz zamontowanymi na stałe elementami typu: tablice adresowe, oznakowanie informacyjne, skrzynki na listy, siłowniki i napęd do bramy,
  - c) domki narzędziowe i wiaty, drewniane
  - d) oranżerie, ogrody zimowe i szklarnie ogrodowe o powierzchni nie większej niż 100 m²,
  - e) przydomowe altany śmietnikowe,
  - f) zewnętrzne zbiorniki na gaz płynny i paliwa płynne lub ścieki,
  - g) murki ogrodowe i konstrukcje oporowe,
  - h) instalacje fotowoltaiczne i solarne,
  - i) lampy i inne elementy oświetlenia ogrodu,
  - j) murowane baseny wraz z zabudową,
  - k) sauny i jacuzzi,

- 3) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wybudowany i oddany do użytkowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz z instalacjami i urządzeniami budowlanymi tj. urządzeniami technicznymi związanymi z budynkiem, zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem (w tym studnie i instalacje studzienne, osadniki, zbiorniki na gaz płynny i paliwa płynne, pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne i solarne) oraz stałymi elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową,
- 4) **budynek gospodarczy** – budynek przeznaczony na cele niemieszkalne, w którym nie jest prowadzona działalność gospodarcza/ zarobkowa lub działalność związana z wykonywaniem wolnego zawodu albo prowadzona jest w jego części, a także garaż przeznaczony do parkowania pojazdów,
- 5) **budynek mieszkalny** – budynek przeznaczony na cele mieszkalne; przy czym za budynek mieszkalny uważa się budynek jednorodzinny w układzie wolnostojącym, bliźniaczym, szeregowym lub budynek zawierający nie więcej niż 4 mieszkania; garaż stanowiący jedną bryłę z budynkiem mieszkalnym jest traktowany jako jego integralna część i jest współubezpieczony z budynkiem mieszkalnym,
- 6) **deszcz nawalny** – opad atmosferyczny w postaci kropel wody,
- 7) **dewastacja** – celowe uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia dokonane przez osoby trzecie, w tym graffiti tj. zabrudzenie poprzez pomalowanie całości lub części powierzchni przedmiotu ubezpieczenia różnego rodzaju napisami lub rysunkami,
- 8) **dym i sadza** – zawiesina cząstek będąca bezpośrednim skutkiem:
- a) spalania, która nagle wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych i oddymiających,
  - b) pożaru, niezależnie od miejsca jego powstania,
- 9) **dzieła sztuki** – przedmioty o wartości artystycznej, historycznej lub muzealnej, dzieła plastyczne (obrazy, kolaże, ikony, malowidła, grafiki, rysunki, rzeźby, posągi, meble) oraz dzieła rzemiosła artystycznego i sztuki ludowej, których wartość jest określana na podstawie aktualnej wyceny rzeczoznawców posiadających uprawnienia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki lub osób będących biegłymi sądowymi,
- 10) **fala ponaddzwiękowa** – bezpośrednie działanie fali ciśnieniowej wywołanej przez statek powietrzny przekraczający barierę dźwięku,
- 11) **grad** – opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu,
- 12) **instalacja fotowoltaiczna** – panel lub zespół paneli fotowoltaicznych wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą, służący do przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną oraz dostarczania tej energii do instalacji wewnętrznej budynku/lokalu, w szczególności w celu oświetlenia budynku/lokalu, a także zasilania urządzeń elektrycznych i elektronicznych,
- 13) **instalacja solarna** – panel lub zespół paneli solarnych wraz z wyposażeniem oraz infrastrukturą, służący do przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię cieplną oraz dostarczania tej energii do instalacji wewnętrznej budynku/lokalu, w szczególności w celu podgrzewania wody użytkowej i wspomagania pracy centralnego ogrzewania,
- 14) **katastrofa budowlana** – niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów, w wyniku nagłej samostmej utraty wytrzymałości jego elementów konstrukcyjnych takich jak fundamenty, ściany, podłogi, sufity, przy czym nie jest katastrofą budowlaną uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany nadającego się do naprawy lub wymiany oraz uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych, a także awaria instalacji,
- 15) **Klient** – Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony z umowy ubezpieczenia oraz Poszukujący ochrony ubezpieczeniowej,
- 16) **kradzież zwykła stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego** – zabór stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego, mieszkania lub lokalu gospodarczego określonych w § 17 ust. 3, w celu przywłaszczenia, po uprzednim usunięciu ich siłą lub przy pomocy narzędzi bez dokonania włamania,
- 17) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia w celu przywłaszczenia z pomieszczeń zabezpieczonych zgodnie z postanowieniami dotyczącymi zabezpieczeń określonymi w niniejszych OWU, po uprzednim usunięciu ich siłą lub przy pomocy narzędzi pozostawiających ślady włamania na istniejących zabezpieczeniach lub po otworzeniu istniejących zabezpieczeń przy użyciu podrobionego lub dopasowanego klucza lub klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku lub rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia),
- 18) **lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub ziemi ze zboczy górskich,
- 19) **limit odpowiedzialności** – kwota zawierająca się w sumie ubezpieczenia lub sumie gwarancyjnej, ograniczająca odpowiedzialność Towarzystwa dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń,
- 20) **lokal** – samodzielna część budynku wyodrębniona za pomocą przegród budowlanych, w tym również tarasy i balkony wraz z instalacjami, urządzeniami budowlanymi tj. urządzeniami technicznymi związanymi z lokalem zapewniającymi możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem oraz stałymi elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową,
- 21) **lokal gospodarczy** – samodzielny lokal niemieszkalny znajdujący się w tym samym budynku wielorodzinnym co mieszkanie, w którym nie jest prowadzona działalność gospodarcza/ zarobkowa lub działalność związana z wykonywaniem wolnego zawodu albo prowadzona jest w jego części, a także garaż przeznaczony do parkowania pojazdów i miejsce parkingowe; lokal gospodarczy jest ubezpieczony wraz z mieszkaniem,
- 22) **mienie powierzone** – ruchomości domowe z wyłączeniem przedmiotów wartościowych i wartości pieniężnych, czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, jeżeli zostały im użyczone lub wypożyczone przez zakład pracy, wypożyczalnię, kluby i inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych), pod warunkiem udokumentowania faktu użyczenia lub wypożyczenia przez te podmioty,
- 23) **mienie do działalności gospodarczej** – ruchomości domowe z wyłączeniem przedmiotów wartościowych i wartości pieniężnych, zakupione w ramach działalności gospodarczej/ zarobkowej lub działalności związanej z wykonywaniem wolnego zawodu albo służące do prowadzenia działalności gospodarczej/ zarobkowej lub wykonywania wolnego zawodu przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 24) **mieszkanie** – samodzielny lokal wydzielony w obrębie budynku wielorodzinnego przeznaczony na cele mieszkalne,
- 25) **miejsce ubezpieczenia:**
- a) dla budynków i lokali – miejscem ubezpieczenia jest budynek mieszkalny, mieszkanie wraz z lokalem gospodarczym znajdującym się w tym samym budynku wielorodzinnym, budynek gospodarczy położony na terenie tej samej posesji (nieruchomości gruntowej) lub w miejscowości, w której znajduje się ubezpieczony budynek mieszkalny lub mieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) dla budowli i obiektów architektury ogrodowej – teren posesji (nieruchomości gruntowej) na której znajduje się ubezpieczony budynek mieszkalny lub teren ogródka przynależny do ubezpieczonego mieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - c) dla ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych, z wyłączeniem przedmiotów określonych w lit. d), miejscem ubezpieczenia jest budynek mieszkalny, mieszkanie wraz z lokalem gospodarczym znajdującym się w tym samym budynku wielorodzinnym, budynek gospodarczy/ budowla położona na terenie tej samej posesji (nieruchomości gruntowej) lub budynek gospodarczy w miejscowości, w której znajduje się ubezpieczony budynek mieszkalny lub mieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - d) dla przedmiotów wartościowych, wartości pieniężnych, sprzętu gospodarstwa domowego, audiowizualnego, komputerowego, fotograficznego, optycznego, telefonicznego, nośników danych (w tym pendrive, odtwarzacze MP3, MP4), urządzeń do nawigacji GPS, instrumentów muzycznych i dokumentów – miejscem ubezpieczenia jest wyłącznie budynek mieszkalny lub mieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - e) w ubezpieczeniu rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia) Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za zdarzenia powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - f) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za zdarzenia powstałe na terenie całego świata z wyłączeniem Kanady i USA,
  - g) w ubezpieczeniu ochrony prawnej ochroną objęte są zdarzenia powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - h) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków ochroną objęte są następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych na terenie całego świata,

- 26) **nieszczęśliwy wypadek:**
- zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, nie wynikające ze stanu zdrowia, w wyniku którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli doznał obrażeń ciała, rozstroju zdrowia lub które spowodowały zgon,
  - zawał serca i udar mózgu wywołany przyczyną wewnętrzną, wynikający ze stanu zdrowia w wyniku którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli doznał obrażeń ciała, rozstroju zdrowia lub które spowodowały zgon, rozszerzenie ochrony o zawał serca i udar mózgu dotyczy osób w wieku do 67 lat oraz osób po 67 roku życia w ramach kontynuacji umowy ubezpieczenia,
- 27) **obiekty architektury ogrodowej** – obiekty ogrodowe trwale związane z gruntem wraz z instalacjami i urządzeniami oraz stałymi elementami wykończeniowymi stanowiącymi całość techniczną i użytkową, spełniające funkcje ozdobne lub rekreacyjne, a w szczególności:
- altany, pergole i trejaże,
  - murwane grille,
  - piaskownice, huśtawki, drabinki i zjeżdżalnie
  - fontanny, wodozroje i kaskady,
  - rzeźby ogrodowe,
  - baseny,
  - budy i kojce dla zwierząt,
- 28) **osoba bliska** – małżonek, małżonka, konkubent, konkubina, dzieci (w tym przysposobione lub przyjęte na wychowanie), pasierb, rodzice, ojczym, macocha, teściowie, przysposabiający, dziadkowie, wnuki, rodzeństwo, zięciowie, synowe oraz osoby pozostające z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 29) **osoba trzecia** – osoba niebędąca Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym,
- 30) **osuwanie się ziemi** – ruch ziemi na stokach lub zboczach naturalnych, nie spowodowany działalnością człowieka,
- 31) **powódź** – zalanie terenu w następnym:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących oraz w zbiornikach wodnych,
  - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i pagórkowatych,
  - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych spowodowanego przez sztorm,
- 32) **pożar** – działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał poza paleniskiem i rozprzestrzenił się o własnej sile,
- 33) **przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – niezbędne w procesie leczenia następstw nieszczęśliwych wypadków zalecone przez uprawnionego lekarza: protezowe wkładki do butów, protezy, ortozy, pasy biodrowe z szyną/ szynami, kosze biodrowe, szyny, gorsety odciążająco – stabilizujące, gorsety korekcyjne, pasy stabilizujące, kolnierze sztywne/półsztywne, obuwie ortopedyczne, rękawy uciskowe, nogawice uciskowe, soczewki okularowe i kontakty, protezy oka, lupy, monookulary, okulary, aparaty słuchowe, wkładki uszne, systemy wspomagające słyszenie, aparaty wspomagające mowę, rurki tracheostomijne wraz z zapasowymi wkładkami, cewniki do odsysania górnych dróg oddechowych, cewniki zewnętrzne, cewniki urologiczne i sprzęt urologiczny, worki stomijne, aparaty z maską do leczenia obturacyjnego, nebulizatory, sprężarki powietrza, inhalatory membranowe, sprzęt do indywidualnej fizjoterapii układu oddechowego, pończochy kikutowe, pasy przepuklinowe, pasy brzuszne, poduszki i materace przeciwoleżynowe, kule, trójnogi, czworonogi, laski dla niewidomych, balkoniki i podpórki, pionizatory, stabilizatory w pozycji siedzącej i leżącej, wózki inwalidzkie, siedziska ortopedyczne, pelzaki, zestawy infuzyjne do pompy insulinowej, zbiorniki na insulinę, glukometry i systemy ciągłego monitorowania glikemii, peruki, pieluchomajtki,
- 34) **przepięcie** – gwałtowna zmiana napięcia w sieci elektrycznej powodująca uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia,
- 35) **rabunek** – zabór mienia w celu przywłaszczenia z miejsca ubezpieczenia, po zastosowaniu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub osób przebywających w miejscu ubezpieczenia lub z doprowadzeniem ich do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- 36) **reklamacja** – wystąpienie skierowane do Towarzystwa przez jego Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo,
- 37) **rozbój uliczny (poza miejscem ubezpieczenia)** – zabór mienia osobistego określonego w § 17 ust. 2 poza miejscem ubezpieczenia w celu przywłaszczenia, po zastosowaniu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub z doprowadzeniem ich do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- 38) **ruchomości domowe** – następujące grupy przedmiotów znajdujące się wewnątrz budynku lub lokalu wskazanego jako miejsce ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia:
- meble, dywany, wykładziny podłogowe, żyrandole, lampy i kinkiety, urządzenia i przedmioty służące do prowadzenia gospodarstwa domowego,
  - zapasy gospodarstwa domowego,
  - odzież, obuwie, książki, przedmioty wspólnego i osobistego użytku, wózki dziecięce,
  - sprzęt gospodarstwa domowego, audiowizualny, komputerowy, fotograficzny, optyczny, telefoniczny, nośniki danych (w tym pendrive, odtwarzacze MP3, MP4), urządzenia do nawigacji GPS, instrumenty muzyczne,
  - przedmioty wartościowe tj. dzieła sztuki, antyki, biżuteria, kamienie szlachetne, perły, przedmioty wykonane w całości lub w części ze złota, platyny lub srebra, medale, numizmaty, broń i trofea myśliwskie, futra naturalne,
  - wartości pieniężne tj. krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (gotówka), dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, elektroniczne instrumenty płatnicze (w tym karty płatnicze i kredytowe), bilety na środki publicznego transportu zbiorowego, karty telefoniczne,
  - dokumenty tj. dowód osobisty, paszport, dowód rejestracyjny pojazdu, prawo jazdy, świadectwo, dyplom, certyfikat potwierdzający uprawnienia zawodowe, akt notarialny, decyzja administracyjna,
  - sprzęt turystyczny i sportowy (w tym rowery), sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, holtry i ciśnieniomierze,
  - lotnie i paralołnie oraz drobny sprzęt pływający tj. deski surfingowe z żaglem i bez żagla, kajaki, rowery wodne, łodzie wiosłowe i pontony, z wyłączeniem ich silników,
  - narzędzia służące do uprawy i pielęgnacji działki oraz drobny sprzęt ogrodniczy tj. taki, którego moc nie przekracza 10 KW,
  - rośliny doniczkowe, akwarja, terraria, zwierzęta domowe,
  - narzędzia, dodatkowy komplet kół lub opon sezonowych, foteliki samochodowe dla dzieci, bagażniki montowane na samochodzie,
  - materiały budowlane i wykończeniowe zakupione w celu wykonania remontu budynku lub mieszkania,
- 39) **sejf** – szowek stalowy wbudowany w mur lub trwale przymocowany do podłoża/sufitu lub ściany i posiadający zamek atestowany lub szafa stalowa o ciężarze co najmniej 200 kg zamykana na zamek z atestem,
- 40) **silny wiatr** – działanie wiatru o sile powodującej uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia; pojedyncze szkody przyjmuje się za spowodowane przez silny wiatr, gdy w najbliższym sąsiedztwie miejsca ubezpieczenia stwierdzono jego działanie; ochroną ubezpieczeniową objęte są również następstwa szkód spowodowanych przez uderzenie części budynków, drzew i ich części lub inne przedmioty powalone lub unoszone przez silny wiatr,
- 41) **sporty wysokiego ryzyka** – sporty, których uprawianie wiąże się z działaniem w warunkach dużego ryzyka utraty życia lub zdrowia takie jak: abseiling (zjeżdżanie na linie), alpinizm, baloniarstwo, bouldering (wspinaczka bez użycia asekuracji liną), baseball, biegi długodystansowe, biegi na orientację w terenie, cliff jumping (skoki z klifów), dosiadanie i jazda na zwierzętach wierzchołkowych i pociągowych, downhill (zjazd rowerem po stromych, naturalnych stokach), flyboard, football amerykański, free skiing (jazda na nartach poza oznaczonymi trasami), free snowboarding (jazda na snowboardzie poza oznaczonymi trasami), heliboarding (zjazd na desce poza wyznaczonymi trasami ze stoku, na który transport odbywa się helikopterem), heliskiing (zjazd na nartach poza wyznaczonymi trasami ze stoku, na który transport odbywa się helikopterem), hydrospeed (spływ górską rzeką na plastikowej desce), hokej podwodny, jazda quadem, jazda motocyklem lub samochodem po zamkniętym torze wyścigowym, jazda rowerem po górach (mountain biking), jazda w snowparku (miejscu przeznaczonym do uprawiania sportów zimowych dla snowboardzistów oraz narciarzy), kajakarstwo górskie, kitesurfing (ślizg na przystosowanej do tego desce po wodzie, przy użyciu specjalnego latawca), kolarstwo górskie, longboard skateboarding (jazda na wydłużonej deskorolce), lotniarstwo, motocross (jazda motocyklem po torze terenowym do tego przystosowanym), motocyklowe i samochodowe rajdy terenowe, motolotniarstwo, myślistwo, nurkowanie z automatem oddechowym na głębokość większą niż 30 m p.p.m., parasailing (szybowanie przy użyciu miękkołpata), parkour, pilotowanie samolotów silnikowych, pływanie jachtem żaglowym/jachtem motorowym w odległości powyżej 20 mil morskich od brzegu, polo, paralołniarstwo, polowanie z użyciem broni palnej lub pneumatycznej, psie zaprzęgi, rafting (spływ rzeką na tratwach, łodziach, kajakach, pontonach), rekonstrukcje historyczne, rock jumping, skoki na bungee (skoki na gumowej linie), skoki narciarskie, spadochroniarstwo, speedway (sport żużlowy),

- speleologia (eksploracja jaskiń), speedrower, skoki do wody, surfing i wszystkie jego odmiany, szybownictwo, trekking (wędrówka) z użyciem sprzętu zabezpieczającego (liny, raki, czekan, uprząż), triathlon, wakeboarding (ślizg na przystosowanej do tego desce po wodzie na wyciągu lub za motorówką), windsurfing, wspinaczka indoorowa, wspinaczka lodowa, wspinaczka wysokogórska (powyżej 5 500 m n.p.m.), wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi (obszary podbiegunowe, dżungle, lodowce, pustynie),
- 42) **sporty o charakterze wyczynowym** – sporty uprawiane w celu uzyskania, w drodze indywidualnej lub zbiorowej rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych w ramach uczestnictwa w imprezach sportowych jak również treningach, zawodach, zgrupowaniach, obozach kondycyjnych i sportowych, przez osoby niezrzeszone lub będące członkami klubów, związków i organizacji sportowych,
- 43) **sporty o charakterze zawodowym** – sporty uprawiane przez:
- osoby, które są członkami klubów i biorą udział w rozgrywkach o charakterze ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy, niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie czy zespołowo,
  - osoby uprawnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej do otrzymywania w związku z uprawianiem sportu wynagrodzenia w dowolnej formie; do wynagrodzenia zalicza się także stypendium oraz zwrot kosztów związanych z uprawianiem sportu w postaci diet i zasiłków, niezależnie od tego, czy sport jest uprawiany indywidualnie czy zespołowo,
- 44) **stałe elementy wykończeniowe** – zamontowane lub zabudowane na stałe:
- stałe elementy wykończeniowe wewnętrzne – powłoki malarskie, tynki wewnętrzne ścian i sufitów, przegrody i ścianki działowe, glazura, terakota, tapety i inne okładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów i słupów, stolarka drzwiowa i okienna wraz ze szkleniem i zamknięciami, zabezpieczenia przeciwwłamaniowe drzwi i okien (w tym kraty okienne i drzwiowe, rolety i żaluzje przeciwwłamaniowe), meble wbudowane, meblościanki, zabudowy wnęk, pawlaczki i ścian, obudowy instalacji i grzejników, sufity podwieszane wraz z zamontowanymi w nich elementami (w tym oprawy oświetlenia i wentylatorów), urządzenia stanowiące osprzęt do instalacji (w tym elementy urządzeń wodno-kanalizacyjnych, krany, baterie, armatura łazienkowa, piece centralnego ogrzewania, kuchenki gazowe i elektryczne, wkłady kominkowe, klimatyzatory, urządzenia i czujki alarmu) oraz przenośne piece i kominki,
  - stałe elementy wykończeniowe zewnętrzne – rynny i rury spustowe, parapety zewnętrzne, zabudowy balkonów, loggi i tarasów, balustrady, zewnętrzne elementy oświetleniowe, anteny wszelkiego rodzaju (w tym satelitarne, telewizyjne i radiowe), kamery, markizy, rolety, kraty i okiennice, natynkowe elementy instalacji: piorunochronnej, alarmowej, domofonowej, wideodomofonowej, fotowoltaicznej i solarnej, klimatyzacji i klimatyzatory,
- 45) **stopień zużycia technicznego** – określona w procentach zmiana stanu technicznego przedmiotu ubezpieczenia zależna od okresu eksploatacji, jakości wykonania, trwałości zastosowanych materiałów i elementów,
- 46) **szkoda na osobie** – uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć na skutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ubezpieczeniem,
- 47) **szkoda rzeczowa** – uszkodzenie, zniszczenie lub utrata mienia powstała na skutek zdarzeń ubezpieczeniowych objętych ubezpieczeniem,
- 48) **śnieg i lód** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczone mienie albo przewrócenie się pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu mienia sąsiadującego na ubezpieczone mienie,
- 49) **trzęsienie ziemi** – gwałtowne, niewywołane działalnością człowieka, zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu,
- 50) **ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia na podstawie OWU i zobowiązana jest do zapłaty składki ubezpieczeniowej,
- 51) **ubezpieczony** – osoba, na której rachunek została zawarta umowa ubezpieczenia na podstawie OWU,
- 52) **udar mózgu** – (TIA – *transient ischaemic attack*) trwałe, trwające minimum 24h, uszkodzenie tkanki mózgowej przebiegające nagle, powstałe w wyniku uszkodzenia naczyń krwionośnych lub zaburzeń przepływu krwi (zakrzep, zator, krwotok), z wyjątkiem przemijających epizodów krążeniowo-mózgowych, trwających krócej niż 24 godziny i niepozostawiających trwałych następstw neurologicznych,
- 53) **uderzenie pioruna** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne pozostawiające ślady na ubezpieczonym obiekcie lub na obiekcie, w którym znajduje się ubezpieczone mienie,
- 54) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie pojazdu mechanicznego, jego części lub przewożonego w nim ładunku,
- 55) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się w całości lub upadek oderwanych części na ubezpieczone mienie: drzew, masztów, słupów, latarni, kominów i innych budowli, jeżeli na Ubezpieczonym lub osobach pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym nie spoczywał obowiązek ich konserwacji,
- 56) **upadek statku powietrznego** – katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrznego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku,
- 57) **wartość mienia:**
- odtworzeniowa – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego ale nie ulepszego:
    - dla budynków, lokali, budowli, obiektów architektury ogrodowej i stałych elementów wykończeniowych jest to wartość odpowiadająca kosztom naprawy/wymiany, remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów lub zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży,
    - dla ruchomości domowych jest to wartość odpowiadająca kosztom naprawy, zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży,
  - rzeczywista – wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia technicznego,
  - rynkowa – wartość odpowiadająca cenie zakupu mienia możliwej do uzyskania na rynku lokalnym,
- 58) **wybuch** – gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania zdarzenia za wybuch jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż skutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego będącego pod ciśnieniem zewnętrznym
- 59) **zabezpieczenia elektroniczne** – system alarmowy założony przez autoryzowaną firmę i serwisowany zgodnie z instrukcją użytkownika, chroniący wszystkie pomieszczenia, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia:
- alarm lokalny – system sygnalizacji miejscowej przeznaczony do ochrony przed włamaniem, składający się z elektronicznej centralki, czujników oraz zewnętrznego sygnalizatora akustycznego i optycznego,
  - monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej – system urządzeń przeznaczony do ochrony przed włamaniem zapewniający powiadomienie licencjonowanej agencji ochrony i przybycie załogi interwencyjnej do miejsca ubezpieczenia,
  - alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej – system sygnalizacji miejscowej przeznaczony do ochrony przed włamaniem, składający się z elektronicznej centralki, czujników, zewnętrznego sygnalizatora akustycznego i optycznego oraz z systemu urządzeń zapewniających powiadomienie licencjonowanej agencji ochrony oraz przybycie załogi interwencyjnej do miejsca ubezpieczenia,
- 60) **zalanie** – zalanie wodą lub inną cieczą wskutek:
- awarii instalacji tj. nagłego, niespodziewanego, niezależnego od woli Ubezpieczonego, samoistnego pęknięcia lub rozszerzenia instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania,
  - awarii urządzeń typu pralki, wirówki, zmywarki, piecyki łazienkowe, bojlera,
  - cofnięcia się wody lub ścieków z instalacji wodociągowej lub kanalizacyjnej,
  - nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w czasie przerwy w dostawie wody,
  - pęknięcia, stłuczenia lub samoistnego rozszerzenia się akwarium lub uszkodzenia jego osprzętu,
  - opadów atmosferycznych i szybko topniejących mas śniegu lub lodu w następstwie gwałtownej zmiany temperatury
- oraz zalanie wodą lub inną cieczą pochodzącą spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie,

- 61) **zamek wielozastawkowy** – zamek, do którego klucz posiada więcej niż dwa nacięcia prostopadłe do pióra klucza,
- 62) **zapadanie się ziemi** – obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, które powstały w sposób naturalny, a nie w wyniku działalności człowieka,
- 63) **zawał serca** – (*infarctus myocardii*) martwica fragmentu mięśnia sercowego w wyniku nagłego przerwania dopływu krwi, potwierdzona przez typowe bóle stenokardialne w wywiadzie, sugerujące chorobę niedokrwienną serca, zmiany w EKG charakterystyczne dla świeżego zawału serca oraz podwyższony poziom enzymów sercowych; wszystkie powyższe objawy muszą wystąpić łącznie,
- 64) **zdarzenie ubezpieczeniowe:**
  - a) w ubezpieczeniu mienia – nagłe i niepewne zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną niezależną od woli Ubezpieczonego, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia powodujące szkodę objętą zakresem ubezpieczenia,
  - b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – działanie lub zaniechanie, które wystąpiło w okresie ubezpieczenia, powodujące szkodę na osobie lub rzeczową,
  - c) w ubezpieczeniu ochrony prawnej - wystąpienie przyczyny wszczęcia postępowania w okresie ubezpieczenia,
  - d) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – wystąpienie nieszczęśliwego wypadku w okresie ubezpieczenia,
- 65) **zwierzęta domowe** – zwierzęta udomowione: psy, koty, chomiki, świnki morskie, myszokoczeki, szynszyle, koszatniczki, fretki, ptaki, żółwie, ryby akwariowe, króliki, z wyłączeniem zwierząt utrzymywanych w celach hodowlanych, handlowych lub zarobkowych,
- 66) **zwierzęta dzikie** – zwierzęta nieudomowione wolno żyjące w warunkach niezależnych od człowieka, z wyłączeniem: kretów, gryzoni, owadów i wszelkich zwierząt posiadanych przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

Przedmiot umowy ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem umowy ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU może być ubezpieczenie:
  - 1) budynku mieszkalnego/ mieszkania wraz z lokalem gospodarczym,
  - 2) budynku gospodarczego,
  - 3) budowli i obiektów architektury ogrodowej,
  - 4) ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych,
  - 5) szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia,
  - 6) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
  - 7) ochrony prawnej,
  - 8) następstw nieszczęśliwych wypadków,
  - 9) Dom Assistance.
2. Zawarcie ubezpieczenia budynków gospodarczych, budowli i obiektów architektury ogrodowej, szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia, odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, ochrony prawnej, następstw nieszczęśliwych wypadków i Dom Assistance jest możliwe, gdy Ubezpieczający wykupi w Towarzystwie przynajmniej jedno z poniższych ubezpieczeń:
  - 1) ubezpieczenie budynku mieszkalnego/ mieszkania,
  - 2) ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych.
3. Towarzystwo obejmuje ochroną budynki mieszkalne/ mieszkania, ruchomości domowych i stałe elementy wykończeniowe, budynki gospodarcze, budowle i obiekty architektury ogrodowej od pożaru i innych zdarzeń losowych w jednym z następujących wariantów:
  - 1) **ryzyka nazwane,**
  - 2) **wszystkie ryzyka.**
4. Ubezpieczenie mienia można rozszerzyć o następujące klauzule dodatkowe:
  - 1) Klauzula nr 1 – Ubezpieczenie budynków i budowli w budowie,
  - 2) Klauzula nr 2 – Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej i solarnej,
  - 3) Klauzula nr 3 – Ubezpieczenie domu letniskowego,
  - 4) Klauzula nr 4 – Ubezpieczenie nagrobka,
  - 5) Klauzula nr 5 – Ubezpieczenie mienia na tarasie i w ogrodzie,
  - 6) Klauzula nr 6 – Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia,
  - 7) Klauzula nr 7 – Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez przenikanie wody z gruntu,
  - 8) Klauzula nr 8 – Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie,
  - 9) Klauzula nr 9 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania przyczyny powstania szkody,
  - 10) Klauzula nr 10 – Ubezpieczenie kosztów najmu budynku, lokalu i pomieszczeń zastępczych.

5. Wymienione poniżej ubezpieczenia mogą być również zawierane samodzielnie:
  - 1) ubezpieczenie budynków i budowli w budowie na podstawie Klauzuli nr 1,
  - 2) ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej i solarnej na podstawie Klauzuli nr 2,
  - 3) ubezpieczenie nagrobka na podstawie Klauzuli nr 4.
6. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym można rozszerzyć o ubezpieczenie OC właściciela na podstawie Klauzuli nr 11 i ubezpieczenie OC najemcy na podstawie Klauzuli nr 12.

Wyłączenia ogólne z zakresu ubezpieczenia

§ 4

Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 2) wyrządzone przez Ubezpieczonego na skutek rażącego niedbalstwa, chyba, że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; niniejsze wyłączenie nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,
- 3) wyrządzone przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, pozostające w stanie po użyciu alkoholu, po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
- 4) powstałe w następstwie działań wojennych, rewolucji, niepokojów społecznych, blokady dróg, konfiskat, strajków, zamieszek, rozruchów, sabotażu, manifestacji,
- 5) powstałe na skutek aktów terrorystycznych tj. działania jakiegokolwiek osoby lub grupy osób, zarówno działających samodzielnie, jak i w imieniu lub w powiązaniu z jakąkolwiek organizacją lub rządem, z władczeniem użycia siły lub przemocy i/lub groźby ich użycia, popełnionych z przyczyn politycznych, religijnych, ideologicznych, etnicznych lub ekonomicznych, z zamiarem wywarcia wpływu na jakikolwiek rząd i/lub wywołania chaosu, uczucia zagrożenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego,
- 6) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni jonizujących, laserowych lub maserowych bez względu na przyczynę i źródło ich pochodzenia oraz pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
- 7) górnicze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze,
- 8) spowodowane osuwaniem lub zapadaniem się ziemi w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi,
- 9) powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego lub innego czynnika podobnie działającego, w tym korozji, rdzy, erozji, pary, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, pleśni, porostów, grzybów i insektów a także wirusów i bakterii,
- 10) powstałe na skutek decyzji administracyjnej wydanej na podstawie obowiązujących przepisów, powodującej wywłaszczenie, konfiskatę, zarekwirowanie, nacjonalizację, przejęcie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia z nakazu właściwych organów administracyjnych lub sądowych,
- 11) powstałe wskutek niedopełnienia obowiązków określonych w § 9, § 10 i § 43 lub wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane i ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, w zakresie, w jakim nieprzestrzeżenie tych obowiązków miało wpływ na powstanie lub zwiększenie rozmiaru szkody.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 5

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego sporządzonego w formie pisemnej na formularzu wniosko-polisy.
2. Towarzystwo potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia wniosko-polisą.
3. Towarzystwo może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania od Ubezpieczającego dodatkowych informacji niezbędnych do oceny ryzyka, w tym przeprowadzenia oględzin i wykonania dokumentacji zdjęciowej mienia oraz miejsca ubezpieczenia.

§ 6

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku, dwóch lub trzech lat, chyba że strony umówiły się inaczej. Towarzystwo dopuszcza możliwość zawarcia ubezpieczenia krótkoterminowego na okres krótszy niż jeden rok, z zastrzeżeniem, że minimalny okres ubezpieczenia wynosi 3 miesiące.
- Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się od dnia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, o ile nie umówiono się inaczej. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres minimum roczny odpowiedzialność Towarzystwa przedłuża się na kolejny roczny okres ubezpieczenia, jeśli w terminie do 30 dni od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia jako koniec okresu ubezpieczenia zostanie zawarta kolejna umowa ubezpieczenia i opłacona składka ubezpieczeniowa. W przypadku zmiany warunków ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia kontynuowanej, za zdarzenia powodujące szkody powstałe do dnia opłacenia składki ubezpieczeniowej Towarzystwo ponosi odpowiedzialność na warunkach dotychczasowej umowy ubezpieczenia. Przedłużenie odpowiedzialności Towarzystwa nie następuje, gdy nie została opłacona w całości określona w umowie ubezpieczenia składka ubezpieczeniowa za mijający okres ubezpieczenia.
- Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy w terminie 30 dni, jeżeli nie jest przedsiębiorcą lub w terminie 7 dni, jeżeli jest przedsiębiorcą, licząc od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
- W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
- Towarzystwo może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli Towarzystwo ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została opłacona w terminie.
- W razie opłacenia składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki ubezpieczeniowej powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa, jeżeli po upływie terminu płatności Towarzystwo wezwało Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
- Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się:
  - z upływem okresu ubezpieczenia,
  - z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub rozwiązania umowy ubezpieczenia,
  - z chwilą zbycia przedmiotu ubezpieczenia, chyba że Ubezpieczający przeniósł na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia.
- Wypłata odszkodowania lub odszkodowań w wysokości równej sumie ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności na dany rodzaj mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych powoduje zaprzestanie odpowiedzialności w części dotyczącej przedmiotu ubezpieczenia, który uległ szkodzie i stanowi całkowite spełnienie świadczenia z tytułu tej części umowy ubezpieczenia.
- W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, w przypadku zgodnego oświadczenia woli przez zbywcę i nabywcę – prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie tych praw wymaga pisemnej zgody Towarzystwa. W razie przejścia praw z umowy ubezpieczenia, zbywca ponosi odpowiedzialność za zapłatę składki ubezpieczeniowej za okres do dnia, w którym nastąpiło przeniesienie prawa własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę; a nabywca ponosi odpowiedzialność za zapłatę składki za okres od dnia, w którym nastąpiło przeniesienie prawa własności.
- Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

§ 7

- Składkę ubezpieczeniową ustala się w oparciu o obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Taryfę stawek do ubezpieczenia „Bezpieczna Rodzina”, uwzględniając: okres ubezpieczenia, wysokość sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, dotychczasowy przebieg ubezpieczenia, przedmiot i zakres ubezpieczenia, rodzaj ubezpieczanego mienia, rodzaj stosowanych zabezpieczeń, warunki płatności składki ubezpieczeniowej oraz przeprowadzoną ocenę ryzyka, a dodatkowo w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków liczbę osób objętych ubezpieczeniem.
- W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od określonych w niniejszych OWU, wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest indywidualnie w uzgodnieniu z Ubezpieczającym.
- Na wniosek Ubezpieczającego składka ubezpieczeniowa może być rozłożona na raty.
- Termin płatności rat i ich wysokość są wskazane we wniosko-polisie.
- W ubezpieczeniach krótkoterminowych, tj. ubezpieczeniach zawieranych na okres krótszy niż jeden rok, składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo.
- W przypadku płatności składki ubezpieczeniowej lub jej raty gotówką za datę opłacenia składki ubezpieczeniowej uznaje się datę, w której należna składka ubezpieczeniowa lub jej rata została przyjęta przez pracownika Towarzystwa lub agenta ubezpieczeniowego Towarzystwa.
- W przypadku płatności składki ubezpieczeniowej lub raty składki ubezpieczeniowej przelewem bankowym, przekazem pocztowym lub kartą płatniczą, za datę opłacenia składki ubezpieczeniowej uznaje się datę zlecenia przelewu w banku, dokonania przekazu w urzędzie pocztowym na wskazany w umowie ubezpieczenia rachunek bankowy Towarzystwa lub datę operacji kartą płatniczą, o ile na rachunku bankowym Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki pieniężne. W przypadku braku wystarczających środków pieniężnych na rachunku bankowym Ubezpieczającego za datę opłacenia składki ubezpieczeniowej lub raty składki ubezpieczeniowej uznaje się dzień uznania rachunku bankowego konta Towarzystwa pełną kwotą wymaganej składki ubezpieczeniowej lub jej raty.
- Składka ubezpieczeniowa za zawarcie umowy uzupełniającej naliczana jest proporcjonalnie do końca okresu ubezpieczenia przy założeniu, że składka ubezpieczeniowa wynosi 1/365 kwoty ustalonej składki ubezpieczeniowej rocznej za każdy dzień udzielonej ochrony ubezpieczeniowej.
- W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 7 pkt 2 lub 3 Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej, z zastrzeżeniem ust. 10.
- Wysokość składki ubezpieczeniowej podlegającej zwrotowi wynosi 1/365 kwoty składki ubezpieczeniowej rocznej za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
- Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej rozwiązanie nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
- Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.

Obowiązki Towarzystwa**§ 8**

- W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, Towarzystwo informuje: Ubezpieczającego i/lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, a także osobę występującą z roszczeniem, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa i wysokości odszkodowania lub świadczenia oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia. Towarzystwo przekazuje ww. informacje w formie pisemnej lub w inny sposób, o ile dana osoba wyraziła na to zgodę.
- Jeżeli w terminie określonym w § 11 ust. 2 i 3 Towarzystwo nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia zawiadomienia pisemnie osobę występującą z roszczeniem o przyczynach braku możliwości zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a jeżeli istnieją podstawy także wypłaca bezsporną część odszkodowania lub świadczenia.
- Ubezpieczający, Ubezpieczony i Uprawniony z umowy ubezpieczenia, mają prawo do informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym

będących podstawą ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokością odszkodowania lub świadczenia za wyjątkiem ograniczeń wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w sprawie w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego i ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

§ 9

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest podać do wiadomości Towarzystwa wszystkie znane sobie okoliczności, o które Towarzystwo pytało przed zawarciem umowy ubezpieczenia na formularzu wniosko-polisy lub w inny sposób.
2. Jeżeli Ubezpieczający i Ubezpieczony zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek wskazany w ust. 1 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności mu znane.
3. W razie zawarcia przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia, pomimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. W czasie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadamiać Towarzystwo o zmianach okoliczności wymienionych w ust. 1 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
5. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 2 i 4 nie zostały podane do jego wiadomości.
6. W razie, gdy Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał niezgodne ze stanem faktycznym okoliczności lub zataił fakty istotne do oceny ryzyka, Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za skutki okoliczności powstałe z tego powodu, jeżeli miało to wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną.
7. W razie utraty kluczy/ pilotów (także zapasowych) do budynku/ lokalu stanowiącego miejsce ubezpieczenia Ubezpieczony jest zobowiązany do bezzwłocznej wymiany zamków na własny koszt.
8. Ubezpieczający zawierający umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek zobowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o treści zawartej umowy ubezpieczenia. Ponadto Ubezpieczający zawierający umowę ubezpieczenia grupowego na cudzy rachunek jest zobowiązany przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego, do przekazania osobie zainteresowanej przystąpieniem do takiej umowy informacji o:
  - 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby,
  - 2) braku wynagrodzenia, w rozumieniu ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, otrzymywanego w związku z proponowanym przystąpieniem do umowy ubezpieczenia grupowego,
  - 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.
9. Ubezpieczającym i Ubezpieczony, który wie o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek jest zobowiązany do:
  - 1) zawiadamiania o zmianach adresu miejsca ubezpieczenia lub adresu korespondencyjnego oraz wszelkich innych danych osobowych podanych we wniosko-polisie,
  - 2) podejmowania działań mających na celu zapobieganie powstaniu lub zwiększeniu szkody,
  - 3) użytkowania i utrzymania obiektów budowlanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane, w tym poddawaniu okresowym kontrolom technicznym przez osoby uprawnione, o ile taki obowiązek spoczywa na Ubezpieczonym: przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) co najmniej raz w roku, instalacji gazowych co najmniej raz w roku i instalacji elektrycznej co najmniej raz na 5 lat,
  - 4) stosowania się do zaleceń straży pożarnej, o ile takie zostały wydane,
  - 5) eksploatacji urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem i instrukcją obsługi,
  - 6) stosowania się do minimalnych wymogów zabezpieczeń określonych w § 23,
  - 7) stosowania się do minimalnych wymogów zabezpieczeń określonych w Klauzuli nr 3 ust. 14-17 i Klauzuli nr 6 ust.5, jeżeli zakres ubezpieczenia został rozszerzony na podstawie tych klauzul,

- 8) stosowania wszystkich zabezpieczeń zadeklarowanych w umowie ubezpieczenia, w tym zamknięcia na zamki wszelkich drzwi i okien oraz włączenia zabezpieczeń elektronicznych.
- 9) przestrzegania zaleceń wydanych przez Towarzystwo oraz usunięcia w wyznaczonym terminie szczególnego zagrożenia, do usunięcia którego Towarzystwo zobowiązało pisemnie Ubezpieczonego; za szczególne zagrożenie uważa się takie, które już wcześniej było przyczyną szkody.
10. Ubezpieczający i Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić Towarzystwo o zajściu okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo zdarzeń takich jak:
  - 1) zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego/ mieszkania, w tym pozostawienie budynku mieszkalnego lub mieszkania w stanie niezamieszkanym przez okres dłuższy niż 60 dni,
  - 2) usunięcie, zmiana stanu lub awaria zabezpieczeń istniejących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - 3) rozpoczęcie robót budowlanych w miejscu ubezpieczenia (w tym przebudowy lub remontu), które zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane wymagają zgłoszenia do właściwych instytucji lub uzyskania pozwolenia na budowę,
  - 4) utrata kluczy/ pilotów do automatycznego otwierania/ zamykania drzwi do budynku i lokalu stanowiącego miejsce ubezpieczenia.
11. Ubezpieczony, w przypadku niezamieszkiwania budynku mieszkalnego lub mieszkania nieprzerwanie przez okres dłuższy niż 60 dni, jest dodatkowo zobowiązany do:
  - 1) pisemnego powiadomienia o tym fakcie Towarzystwa,
  - 2) opłacenia dodatkowej składki za brak zamieszkiwania w budynku mieszkalnym/ mieszkaniu stanowiącym miejsce ubezpieczenia,
  - 3) wyłączenia wszelkich odbiorników i obwodów energii elektrycznej oprócz niezbędnych do ogrzewania i zasilania instalacji alarmowych,
  - 4) zamknięcia głównego zaworu wody, a w przypadku braku ogrzewania zamknięcia zaworu wody na przyłączy,
  - 5) zamknięcia dopływu gazu z wyjątkiem zasilania pieca centralnego ogrzewania.

Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego

§ 10

1. W przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia powiększeniu się szkody lub zmniejszenia jej rozmiaru, przez co należy rozumieć również niezwłoczne powiadomienie Policji: o zdarzeniu powodującym ofiary w ludziach, dewastacji, kradzieży z włamaniem i rabunku, rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia), kradzieży zwykłej stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego oraz o każdym zdarzeniu powstałym w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
  - 2) powiadomić niezwłocznie Towarzystwo o powstaniu szkody, nie później niż w ciągu 7 dni od jej powstania lub uzyskania informacji o jej powstaniu,
  - 3) nie zmieniać stanu faktycznego spowodowanego zdarzeniem do czasu rozpoczęcia czynności likwidacyjnych przez przedstawiciela Towarzystwa, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą lub zmniejszenia rozmiaru szkody; Towarzystwo nie może powołać się na to postanowienie, jeżeli przedstawiciel Towarzystwa nie rozpoczął czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie,
  - 4) udzielić Towarzystwu pomocy przy wykonywaniu czynności likwidacyjnych, w tym udostępnić wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i wysokości odszkodowania,
  - 5) sporządzić na własny koszt rachunek strat (kosztorys lub wykaz uszkodzonego, zniszczonego lub utraconego mienia objętego ubezpieczeniem z określeniem jego ilości, wartości, roku produkcji, producenta), na podstawie posiadanych materiałów dowodowych i dokumentów i w ciągu 14 dni od dnia powzięcia informacji o szkodzie złożyć rachunek strat oraz dokumenty uzasadniające wysokość roszczenia (z wyłączeniem szkód z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków); Towarzystwo zastrzega sobie prawo weryfikacji otrzymanych dokumentów,

- 6) wypełnić obowiązki przewidziane w postanowieniach niniejszych OWU dotyczących poszczególnych rodzajów ubezpieczeń,
  - 7) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony lub jego spadkobiercy.
  3. W przypadku wystąpienia poszkodowanego z roszczeniem o odszkodowanie w zakresie objętym ubezpieczeniem na drogę sądową przeciwko Ubezpieczonemu jest on zobowiązany powiadomić o tym Towarzystwo następnego dnia po otrzymaniu pozwu.
  4. Ubezpieczony jest zobowiązany także niezwłocznie informować Towarzystwo o wszczętym przeciwko niemu postępowaniu karnym lub administracyjnym, pozostającym w związku z zakresem ubezpieczenia.
  5. Ubezpieczony zobowiązany jest przekazać Towarzystwu orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do zasadności wniesienia środka odwoławczego, najpóźniej w terminie 7 dni od dnia otrzymania orzeczenia sądu.
  6. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczeń poszkodowanego bez uprzedniej pisemnej zgody Towarzystwa nie ma wpływu na odpowiedzialność Towarzystwa za szkodę.
  7. Skutki braku zawiadomienia Towarzystwa o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli Towarzystwo w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
  8. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust.1 pkt 1 Towarzystwo jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z powodu niezachowania tych obowiązków.
  9. W razie zajścia nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony zobowiązany jest:
    - 1) dążyć do zmniejszenia skutków nieszczęśliwego wypadku, w tym niezwłocznie poddać się opiece lekarskiej i wskazanemu leczeniu,
    - 2) zawiadomić Towarzystwo o zaistnieniu nieszczęśliwego wypadku w terminie 14 dni od daty jego zaistnienia, a w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających zgłoszenie szkody w wyznaczonym terminie - nie później niż po upływie 14 dni od ustania okoliczności uniemożliwiających wcześniejsze zgłoszenie szkody,
    - 3) dostarczyć dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności i wysokości świadczenia, informujące o okolicznościach zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, przebiegu leczenia, poniesionych kosztach; w przypadku, gdy Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi podczas wykonywania czynności wymagających posiadania uprawnień, Ubezpieczony winien jest dostarczyć dokument uprawniający go do wykonywania tych czynności,
    - 4) umożliwić Towarzystwu zasięgnięcie informacji na temat okoliczności zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, doznanych obrażeń ciała, w tym u lekarzy, którzy nad Ubezpieczonym sprawowali lub nadal sprawują opiekę po nieszczęśliwym wypadku,
    - 5) poddać się na żądanie Towarzystwa badaniu przez lekarzy wskazanych przez Towarzystwo.
  10. W razie śmierci Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest dostarczyć do Towarzystwa akt zgonu i dokumenty potwierdzające uprawnienie do otrzymania świadczenia oraz okazać do wglądu swój dokument tożsamości ze zdjęciem.

Wypłata odszkodowania

§ 11

1. Wypłata odszkodowania następuje na podstawie uznania roszczenia przez Towarzystwo, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie wypłaca się w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o zdarzeniu.
3. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie 30 dni od otrzymania przez Towarzystwo zawiadomienia o zdarzeniu.
4. W razie powstania sporu między Ubezpieczonym a Towarzystwem w związku z realizacją umowy ubezpieczenia, strony mogą w drodze umowy poddać ten spór pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

Roszczenia regresowe

§ 12

1. Z dniem wypłaty odszkodowania na Towarzystwo przechodzi prawo dochodzenia roszczeń od osoby odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Nie przechodzą na Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Jeżeli Towarzystwo pokryło część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części, pierwszeństwo w zaspokojeniu roszczeń.
4. Towarzystwu nie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu świadczeń wypłaconych z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

Rozpatrywanie reklamacji

§ 13

1. W przypadku zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Towarzystwo, Klientowi przysługuje prawo do wniesienia reklamacji na działanie lub zaniechanie Towarzystwa związane z zawieraniem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia.
2. Reklamacja może być złożona przez osobę fizyczną:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej Klientów, a także w siedzibie Towarzystwa, ul. H. Raabego 13, 02-793 Warszawa, albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe,
  - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce Towarzystwa, obsługującej Klientów.
3. Reklamacja może być złożona przez osobę prawną lub spółkę nieposiadającą osobowości prawnej:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście, w jednostce Towarzystwa obsługującej Klientów, a także w siedzibie Towarzystwa, ul. H. Raabego 13, 02-793 Warszawa, albo przesyłką pocztową w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe,
  - 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce Towarzystwa, obsługującej Klientów,
  - 3) w formie pisemnej na innym trwałym nośniku doręczonym jak w pkt 1, a reklamacje składane pocztą elektroniczną należy przysyłać na adres reklamacje.osobyprawne@tuw.pl.
4. Ze szczegółową informacją dotyczącą trybu wnoszenia i rozpatrywania reklamacji przez Towarzystwo można zapoznać się na stronie internetowej Towarzystwa lub w każdej jednostce Towarzystwa.
5. Właściwą jednostką organizacyjną Towarzystwa do rozpatrywania reklamacji jest jednostka określona w regulacjach wewnętrznych Towarzystwa, obowiązujących na dzień składania reklamacji.
6. Towarzystwo rozpatruje reklamację w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania przez Towarzystwo. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie Klientowi odpowiedzi przed jego upływem.
7. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, gdy rozpatrzenie reklamacji nie jest możliwe w terminie, o którym mowa w ust. 6, odpowiedź zostanie udzielona po dokonaniu ustaleń niezbędnych do rozpatrzenia reklamacji, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W takim przypadku Towarzystwo przesyła Klientowi informację z wyjaśnieniem przyczyn opóźnienia, ze wskazaniem okoliczności wymagających wyjaśnienia i przewidywanym terminem rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
8. Towarzystwo udziela odpowiedzi na reklamację na piśmie. Na wniosek Klienta odpowiedź może zostać dostarczona pocztą elektroniczną lub na innym trwałym nośniku.
9. W przypadku nieuwzględnienia przez Towarzystwo reklamacji, Klientom będącym osobami fizycznymi, przysługuje prawo wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego w zakresie zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez Towarzystwo. Dodatkowo w przypadku, jeśli ww. osoby są konsumentami w rozumieniu art. 22¹ Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny mają możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta.
10. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Rozwiązywanie sporów

§ 14

1. Spór z Towarzystwem może być na wniosek Klienta będącego osobą fizyczną poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów pomiędzy Klientem a podmiotem rynku finansowego, które przeprowadza Rzecznik Finansowy. Szczegółowe informacje zamieszczone zostały na stronie internetowej Rzecznika Finansowego <https://rf.gov.pl>.
2. W postępowaniu sądowym powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ II Ubezpieczenie mienia

Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach ryzyka nazwane

§ 15

1. Przedmiotem ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach ryzyka nazwane może być następujące mienie stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub posiadane przez nich na podstawie innego tytułu prawnego, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia:
  - 1) budynki mieszkalne,
  - 2) mieszkania wraz z lokalem gospodarczym,
  - 3) budynki gospodarcze,
  - 4) budowle,
  - 5) obiekty architektury ogrodowej,
  - 6) ruchomości domowe (wraz z mieniem powierzonym i mieniem do działalności gospodarczej) i stałe elementy wykończeniowe.
2. Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach ryzyka nazwane obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych zdarzeń ubezpieczeniowych:
  - 1) deszcz nawałny,
  - 2) dewastacja,
  - 3) dym i sadza,
  - 4) fala ponaddźwiękowa,
  - 5) grad,
  - 6) katastrofa budowlana,
  - 7) lawina,
  - 8) osuwanie się ziemi,
  - 9) pożar,
  - 10) przepięcie,
  - 11) silny wiatr,
  - 12) śnieg i lód,
  - 13) trzęsienie ziemi,
  - 14) uderzenie pioruna,
  - 15) uderzenie pojazdu,
  - 16) upadek drzew lub masztów,
  - 17) upadek statku powietrznego,
  - 18) wybuch,
  - 19) zalanie,
  - 20) zapadanie się ziemi.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach ryzyka nazwane określone w ust. 2 może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach ryzyka nazwane może zostać rozszerzone o następujące klauzule:
  - 1) Klauzula nr 7 – Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez przenikanie wody z gruntu,
  - 2) Klauzula nr 8 – Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie,
  - 3) Klauzula nr 9 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania przyczyny powstania szkody,
  - 4) Klauzula nr 10 – Ubezpieczenie kosztów najmu budynku, lokalu i pomieszczeń zastępczych.
5. Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach ryzyka nazwane obejmuje szkody w zakresie sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności określonych w § 20 i § 21.

Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach wszystkiego ryzyka

§ 16

1. Przedmiotem ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach wszystkiego ryzyka może być następujące mienie stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub posiadane przez nich na podstawie innego tytułu prawnego, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia:
  - 1) budynki mieszkalne,
  - 2) mieszkania wraz z lokalem gospodarczym,
  - 3) budynki gospodarcze,
  - 4) budowle,
  - 5) obiekty architektury ogrodowej,
  - 6) ruchomości domowe (wraz z mieniem powierzonym i mieniem do działalności gospodarczej) i stałe elementy wykończeniowe.
2. Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach wszystkiego ryzyka obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia wskutek jakiegokolwiek zdarzenia losowego, które nie zostało wyłączone na mocy postanowień określonych w § 4 i § 22.
3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie mienia od pożaru i innych w wariantach wszystkiego ryzyka określone w ust. 2 może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach wszystkiego ryzyka może zostać rozszerzony o następujące klauzule:
  - 1) Klauzula nr 7 – Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez przenikanie wody z gruntu,
  - 2) Klauzula nr 8 – Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie,
  - 3) Klauzula nr 9 – Ubezpieczenie kosztów poszukiwania przyczyny powstania szkody,
  - 4) Klauzula nr 10 – Ubezpieczenie kosztów najmu budynku, lokalu i pomieszczeń zastępczych.
5. Ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantach wszystkiego ryzyka obejmuje szkody w zakresie sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności określonych w § 20 i § 21.

Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku, rozboju ulicznego oraz kradzieży zwykłej

§ 17

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa określona w § 15 i § 16 może zostać rozszerzona o:
  - 1) ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem i rabunku,
  - 2) ubezpieczenie mienia osobistego od rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia), z zastrzeżeniem ust. 2,
  - 3) ubezpieczenie stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego od kradzieży zwykłej, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Przedmiotem ubezpieczenia od rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia) jest mienie osobiste tj.: odzież, torebka, teczka, plecak, torba, walizka, portmonetka, portfel, okulary optyczne i przeciwsłoneczne wraz z etui, parasol, biżuteria, zegarek, gotówka, karty płatnicze i kredytowe, dokumenty, bilety do środków komunikacji, klucze do budynku i lokalu stanowiącego miejsce ubezpieczenia oraz na teren posesji (nieruchomości gruntowej) na której się znajdują, a także pilot do automatycznego otwierania/ zamykania drzwi i bramy do miejsca ubezpieczenia, kluczyki do samochodu, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, holtry i ciśnieniomierze stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub posiadane przez nich na podstawie innego tytułu prawnego.
3. Przedmiotem ubezpieczenia od kradzieży zwykłej są stałe elementy wykończeniowe zewnętrzne budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego, tj.: stałe elementy wykończeniowe zewnętrzne – rynny i rury spustowe, parapety zewnętrzne, zabudowy balkonów, loggi i tarasów, balustrady, zewnętrzne elementy oświetleniowe, anteny wszelkiego rodzaju (w tym satelitarne, telewizyjne i radiowe), kamery, markizy, rolety, kraty i okiennice, natynkowe elementy instalacji: piorunochronnej, alarmowej, domofonowej, wideodomofonowej, fotowoltaicznej i solarnej, klimatyzacji i klimatyzatory.

4. Ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku, rozboju ulicznego oraz kradzieży zwykłej obejmuje szkody w zakresie sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności określonych w § 20 i 21.

Ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia

§ 18

1. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa określona w § 15 i § 16 może zostać rozszerzona o ubezpieczenie szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia.
2. Przedmiotem ubezpieczenia są nieuszkodzone oraz zamontowane na stałe następujące szyby i przedmioty szklane stanowiące wyposażenie budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia:
  - 1) szyby i przedmioty szklane inne niż oszklenie instalacji fotowoltaicznych i solarnych tj.:
    - a) szyby okienne i drzwiowe,
    - b) oszklenia ścienne i dachowe,
    - c) szklane przegrody ścienne,
    - d) szklane, ceramiczne i kamienne okładziny ścian i sufitów,
    - e) lustra i witraże,
    - f) szklane, ceramiczne i kamienne elementy stanowiące część składową mebli,
    - g) szklane i ceramiczne płyty grzewcze,
    - h) oszklenie stanowiące część składową sprzętu AGD,
    - i) szklane ścianki łazienkowe, kabiny prysznicowe i parawany łazienkowe,
    - j) szklane, ceramiczne i kamienne brodziki, wanny, zlewozmywaki i umywalki,
    - k) szyby kominkowe,
    - l) akwaria i terraria,
  - 2) oszklenie instalacji fotowoltaicznych i solarnych.
3. W ubezpieczeniu szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia ochroną objęte są szkody w postaci stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia ubezpieczonych przedmiotów określonych w ust. 2.
4. W ramach ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia Towarzystwo pokrywa również uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego:
  - 1) demontażu i montażu,
  - 2) ustawienia rusztowań lub użycia dźwigu, podnośnika, wyciągnika w celu dokonania naprawy lub wymiany,
  - 3) naprawy elementów mocujących szybę w ramie i muru uszkodzonych w związku z wymianą stłuczonej szyby, jeśli nie ma technologicznej możliwości wymiany stłuczonej szyby bez ich uszkodzenia,
  - 4) transportu uszkodzonego przedmiotu do miejsca naprawy i z powrotem.
5. W ubezpieczeniu szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia ochroną nie są objęte:
  - 1) powstałe podczas przewozu, montażu i demontażu przedmiotu ubezpieczenia w czasie prac konserwacyjnych i naprawczych oraz remontowych,
  - 2) antyki i dzieła sztuki,
  - 3) szklane, ceramiczne i kamienne okładziny podłóg i schodów,
  - 4) szklane elementy wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych (maszyn, narzędzi, sprzętu, aparatów) i osprzętu, za wyjątkiem szklanych i ceramicznych płyt grzewczych i oraz oszklenia sprzętu AGD zamontowanego na stałe,
  - 5) szklane elementy wszelkiego rodzaju instalacji i osprzętu, za wyjątkiem instalacji fotowoltaicznej i solarnej, jeżeli została ona objęta ochroną ubezpieczeniową,
  - 6) wszelkiego rodzaju oszklenia reklamowe (w tym rurki neonowe, szyldy i gabloty),
  - 7) wszelkiego rodzaju oszklenia szklarni, oranżerii, ogrodów zimowych i inspektów,
  - 8) wszelkiego rodzaju oszklenia pojazdów i innych środków transportu.
  - 9) powstałe w budynkach i budowlach w budowie.

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia mienia

§ 19

1. W przypadku wykupienia ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych ochrona ubezpieczeniowa obejmuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następujące rozszerzenie zakresu ubezpieczenia:

1) ubezpieczenie mienia podczas przeprowadzki i w nowym miejscu zamieszkania

W ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych, w sytuacji, gdy Ubezpieczony przeprowadza się do innego budynku mieszkalnego/ mieszkania niż służące mu dotychczas jako miejsce zamieszkania, Towarzystwo odpowiada dodatkowo i tymczasowo za:

- a) ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe, z wyłączeniem przedmiotów wartościowych i wartości pieniężnych, podczas transportu z dotychczasowego miejsca ubezpieczenia do nowego miejsca zamieszkania, o ile zostały one powierzone przedsiębiorcy, który w zakresie swojej działalności zawodowej trudni się wykonywaniem takich czynności. Zakres ubezpieczenia wskazanych jw. ruchomości domowych podczas transportu obejmuje ochroną szkody spowodowane przez pożar, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, wypadek komunikacyjny oraz kradzież z włamaniem, o ile zakres ubezpieczenia w dotychczasowym miejscu ubezpieczenia został rozszerzony o to zdarzenie ubezpieczeniowe,
- b) ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe w nowym miejscu zamieszkania przez okres 30 dni od daty zgłoszonego do Towarzystwa terminu przeprowadzki. Zakres ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych w nowym miejscu zamieszkania jest taki sam, jak w dotychczasowym miejscu ubezpieczenia.

Warunkiem objęcia ubezpieczeniem wskazanych jw. ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych podczas transportu i w nowym miejscu zamieszkania jest pisemne zgłoszenie do Towarzystwa faktu przeprowadzki, nie później jednak niż na dzień przed jej rozpoczęciem oraz spełnienie w nowym miejscu zamieszkania wymagań dotyczących zabezpieczeń określonych w niniejszych OWU.

2) ubezpieczenie mienia oddanego do naprawy, czyszczenia lub renowacji

W ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od pożaru i innych zdarzeń losowych, do limitu odpowiedzialności w wysokości 5% tej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 5 000 PLN, Towarzystwo ubezpiecza ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe przekazane przedsiębiorcy świadczącemu dany rodzaj usług w celu dokonania naprawy, czyszczenia lub renowacji w budynku/ lokalu innym niż wskazany w umowie ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia. Zakres ubezpieczenia dla tego rozszerzenia obejmuje odpowiedzialność za szkody spowodowane przez deszcz nawalny, grad, pożar, silny wiatr, śnieg i lód, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, wybuch, zalanie oraz powódź, o ile zakres ubezpieczenia w miejscu ubezpieczenia został rozszerzony o to zdarzenie ubezpieczeniowe.

2. Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową:

1) koszty akcji ratowniczej

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie Towarzystwo pokrywa poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, łącznie z działaniami nieskutecznymi, o ile działania te były adekwatne do występujących okoliczności. W ramach ubezpieczenia kosztów akcji ratowniczej ochroną objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały w następstwie akcji ratowniczej.

2) koszty działań po szkodzie

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie i do limitu 20% tej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 10 000 PLN, Towarzystwo pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, przypadające na:

- a) uprzątnięcie pozostałości po szkodzie, porządkowanie i utylizację,
- b) koszty usunięcia awarii instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania,
- c) koszty osuszania budynku lub lokalu.

3) koszty odtworzenia dokumentacji

W ramach sumy ubezpieczenia przedmiotu, który uległ szkodzie i do limitu do 15% tej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 10 000 PLN, Towarzystwo pokrywa koszty opracowania

lub odtworzenia dokumentacji projektowej i geodezyjnej tego przedmiotu (w tym koszty uzyskania kopii dokumentów z materiałów źródłowych, koszty uzyskania kopii lub odpisów we właściwych urzędach i instytucjach).

4) koszty naprawy zabezpieczeń

W ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych ustalonej dla ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku Towarzystwo odpowiada za uszkodzenie lub zniszczenie zabezpieczeń (w tym stolarki drzwiowej i okiennej wraz ze szkleniem i zamknięciami, krat okiennych i drzwiowych, rolet i żaluzji przeciwwłamaniowych, okiennic oraz instalacji alarmowych), powstałe w trakcie lub przy usiłowaniu dokonania kradzieży z włamaniem lub rabunku. Koszty naprawy zabezpieczeń są pokrywane do wysokości 15% sumy ubezpieczenia ustalonej dla ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jednak nie więcej niż 10 000 PLN.

Suma ubezpieczenia

§ 20

1. Sumy ubezpieczenia dla poszczególnych rodzajów mienia: budynków, lokali, budowli, obiektów architektury ogrodowej, ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych ustala Ubezpieczający.
2. Sumę ubezpieczenia budynku mieszkalnego, mieszkania wraz z lokalem gospodarczym i budynku gospodarczego od pożaru i innych zdarzeń losowych Ubezpieczający ustala odrębnie dla każdego rodzaju mienia według wartości:
  - 1) odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50 %,
  - 2) rzeczywistej,
  - 3) rynkowej.
3. Sumę ubezpieczenia budowli i obiektów architektury ogrodowej od pożaru i innych zdarzeń losowych Ubezpieczający ustala odrębnie dla każdego rodzaju mienia według wartości odtworzeniowej, rzeczywistej lub rynkowej.
4. Sumę ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od pożaru i innych zdarzeń losowych Ubezpieczający ustala według wartości odtworzeniowej lub rzeczywistej.
5. Sumę ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem i rabunku Ubezpieczający ustala kierując się możliwą maksymalną stratą spowodowaną zdarzeniem ubezpieczeniowym objętym ochroną w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że suma ta nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
6. Sumę ubezpieczenia stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego od kradzieży zwykłej Ubezpieczający ustala kierując się możliwą maksymalną stratą spowodowaną zdarzeniem ubezpieczeniowym objętym ochroną w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że suma ta nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych.
7. Sumę ubezpieczenia przedmiotów wartościowych Ubezpieczający ustala według wartości rynkowej.
8. Sumę ubezpieczenia szyb i przedmiotów szklanych Ubezpieczający ustala kierując się możliwą maksymalną stratą spowodowaną zdarzeniem ubezpieczeniowym objętym ochroną w okresie ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości nabycia ubezpieczonych przedmiotów, łącznie z kosztami transportu i zamontowania.
9. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności ustalone dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
10. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie/ świadczenie, aż do jej wyczerpania, także w przypadku, jeśli wypłata odszkodowania będzie dotyczyła limitu odpowiedzialności dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych.
11. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego może nastąpić podwyższenie lub uzupełnienie sumy ubezpieczenia ze skutkiem od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

Limity odpowiedzialności

§ 21

1. W ramach niniejszej umowy ubezpieczenia maksymalna wysokość odszkodowania za wskazany rodzaj mienia lub wskazane zdarzenia ubezpieczeniowe jest ograniczona do z góry określonego limitu odpowiedzialności.
2. W ramach sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego, mieszkania wraz z lokalem gospodarczym, budynków gospodarczych, budowli i obiektów architektury ogrodowej Towarzystwo odpowiada do wysokości następujących limitów:
  - 1) przepięcie – 2% łącznej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20 000 PLN, z zastrzeżeniem, że wysokość odszkodowania za szkody spowodowane przepięciem w danym przedmiocie ubezpieczenia nie może być wyższa niż jego suma ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych i nie więcej niż łączna wysokość limitu odpowiedzialności za szkody spowodowane przepięciem. Podwyższenie limitu odpowiedzialności Towarzystwa za szkody spowodowane przepięciem ponad limit określony w niniejszym punkcie jest możliwe za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej. Ubezpieczający dokonuje wyboru sumy ubezpieczenia ponad ww. limit, jednak nie więcej niż do wysokości 200 000 PLN,
  - 2) dewastacja – dla szkód objętych ochroną w ramach deastacji powstałych na skutek graffiti 2% łącznej sumy ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, jednak nie więcej niż 1 000 PLN, a dla pozostałych szkód objętych ochroną w ramach dewastacji 2% łącznej sumy ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, jednak nie więcej niż 10 000 PLN; z zastrzeżeniem, że wysokość odszkodowania za szkody spowodowane dewastacją w danym przedmiocie ubezpieczenia nie może być wyższa niż jego suma ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych i nie więcej niż łączna wysokość limitu odpowiedzialności za szkody spowodowane dewastacją;
  - 3) katastrofa budowlana – w granicach sumy ubezpieczenia danego przedmiotu ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych od pożaru i innych zdarzeń losowych, jednak nie więcej niż 300 000 PLN.
3. W przypadku, gdy ochroną ubezpieczeniową zostały objęte budowle, Towarzystwo odpowiada również za przepięcie w instalacjach/ osprzęcie elektrycznym ubezpieczonych budowli (w tym napędach/ siłownikach bram).
4. W ramach sumy ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych Towarzystwo odpowiada do wysokości następujących limitów:
  - 1) przedmioty wartościowe przechowywane poza sejfem – 15% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 10 000 PLN, z zastrzeżeniem, że suma ubezpieczenia dla przedmiotów wartościowych nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych. Podwyższenie limitu odpowiedzialności Towarzystwa za szkody w przedmiotach wartościowych przechowywanych poza sejfem ponad limit określony w niniejszym punkcie jest możliwe za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej. Ubezpieczający dokonuje wyboru sumy ubezpieczenia ponad ww. limit, jednak nie więcej niż do wysokości 50 000 PLN,
  - 2) wartości pieniężne – 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1 000 PLN,
  - 3) ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe w budynku gospodarczym/ lokalu gospodarczym – 20% sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 5,
  - 4) ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe w budowlach – 5% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1 000 PLN,
  - 5) mienie powierzone – 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 5 000 PLN,
  - 6) mienie do działalności gospodarczej – 10% sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 5 000 PLN,
  - 7) przepięcie – 20% sumy ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych, jednak nie więcej niż 20 000 PLN, z zastrzeżeniem, że suma ubezpieczenia dla przepięcia nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia od pożaru i innych zdarzeń losowych. Podwyższenie limitu odpowiedzialności Towarzystwa za szkody spowodowane przepięciem ponad limit określony w niniejszym punkcie jest możliwe za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej. Ubezpieczający dokonuje wyboru sumy ubezpieczenia ponad ww. limit, jednak nie więcej niż do wysokości 200 000 PLN,
  - 8) rozbój uliczny (poza miejscem ubezpieczenia) – 5% sumy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jednak nie

więcej niż 2 000 PLN, w tym 500 PLN na gotówkę, 500 PLN na koszt zakupu zamków w przypadku zrabowania kluczy i 500 PLN na przeprogramowanie centrali alarmowej w przypadku zrabowania pilota na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

5. Ograniczenie odpowiedzialności w odniesieniu do ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych znajdujących się w budynku/ lokalu gospodarczym, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, nie ma zastosowania w przypadku, gdy budynek/ lokal gospodarczy stanowi jedną bryłę z budynkiem mieszkalnym, istnieje między nimi przejście, a wszystkie drzwi zewnętrzne spełniają warunki zabezpieczeń, zgodnie z postanowieniami § 23.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia mienia

§ 22

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności za szkody:

- 1) w budynkach, budowlach i obiektach architektury ogrodowej wzniesionych lub użytkowanych niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane oraz znajdującym się w nich mieniu,
- 2) w budynkach, budowlach i obiektach małej architektury, których stan techniczny i/lub wyposażenie uniemożliwia ich użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem oraz znajdującym się w nich mieniu,
- 3) w budynkach, budowlach i obiektach architektury ogrodowej przeznaczonych do rozbiórki oraz znajdującym się w nich mieniu,
- 4) w obiektach budowlanych tymczasowych, obiektach z tymczasowymi zadaszeniami i powłokami namiotowymi, brezentowymi, pneumatycznymi oraz namiotach i tunelach foliowych,
- 5) w mieniu znajdującym się w budynkach i budowlach w budowie,
- 6) w budynkach/ lokalach i budowlach, które zostały zabezpieczone niezgodnie z postanowieniami w niniejszych OWU oraz w znajdującym się w nich mieniu,
- 7) w budynku mieszkalnym lub mieszkaniu oraz znajdującym się w nich mieniu, jeżeli budynek mieszkalny lub mieszkanie jest niezamieszkiwany przez Ubezpieczonego i/lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowe lub inną osobę upoważnioną przez okres dłuższy niż 60 dni, jeżeli nie zostały spełnione obowiązki określone w § 9 ust. 9 - 11,
- 8) we wszelkich napowietrznych instalacjach technicznych znajdujących się na zewnątrz budynku lub budowli,
- 9) w gruntach, glebie, uprawach na pnium, drzewach, krzewach, w tym także w uprawach w szklarniach, cieplarniach, oranżeriach, namiotach foliowych lub inspektach,
- 10) w przedmiotach, których ilość wskazuje na ich przeznaczenie na handel,
- 11) w rękopisach, starodrukach, aktach i dokumentach, z wyjątkiem kosztów odtworzenia dokumentów zdefiniowanych w § 2 pkt 38 lit. g),
- 12) we wszelkiego rodzaju pojazdach mechanicznych (w tym quad) i przyczepach oraz częściach zamiennych do nich,
- 13) w statkach powietrznych i pojazdach wodnych (w tym skuterach wodnych, jachtach żaglowych i motorowych) oraz w częściach zamiennych do nich, z wyjątkiem lotni i paralołtni oraz drobnego sprzętu pływającego zdefiniowanych w § 2 pkt 38 lit. i),
- 14) w paliwach napędowych,
- 15) w maszynach lub sprzęcie rolniczym, z wyjątkiem drobnego sprzętu ogrodniczego zdefiniowanego w § 2 pkt 38 lit. j),
- 16) w mieniu przekazanym Ubezpieczonemu lub osobom pozostającym z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, innym niż określone jako mienie powierzone w § 2 pkt 22),
- 17) w mieniu zakupionym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej/ zarobkowej lub działalności związanej z wykonywaniem wolnego zawodu albo służącym do prowadzenia działalności gospodarczej/ zarobkowej lub wykonywania wolnego zawodu, innym niż określone jako mienie do działalności gospodarczej w § 2 pkt 23),
- 18) w nośnikach danych, z wyłączeniem programów komputerowych produkcji seryjnej, będących w ciągłej sprzedaży i użytkowanych przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 19) w ruchomościach domowych znajdujących się na wolnym powietrzu, niezabudowanych balkonach, loggiach, tarasach lub w ogrodzie, o ile nie umówiono się inaczej,
- 20) w mieniu, którego nabycie potwierdzone jest fałszywymi dowodami zakupu, wprowadzonym na polski obszar celny lub do obrotu niezgodnie z prawem, albo w mieniu, na którego posiadanie Ubezpieczony nie ma zezwolenia wymaganego przez prawo,

- 21) w przedmiotach wartościowych i wartościach pieniężnych, mieniu powierzonym powstałe wskutek zdarzeń ubezpieczeniowych innych objęte ochroną zgodnie z § 15 ust. 2 i § 17.

2. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantcie ryzyka nazwane nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:

- 1) powstałe wskutek przypalenia lub osmalenia, jeżeli nie było pożaru, uderzenia pioruna, przepięcia, wybuchu lub w wyniku poddania ubezpieczonego mienia działaniu ciepła albo ognia,
- 2) spowodowane przerwami w zasilaniu prądem elektrycznym maszyn i urządzeń chłodniczych,
- 3) powstałe wskutek przedostania się opadów atmosferycznych (deszczu, gradu, śniegu lub lodu) przez dach lub ściany lub zawalenie się dachu, które powstało w następstwie złego stanu technicznego, powstałe wskutek braku konserwacji lub wadliwej konserwacji dachu, instalacji, rynien, stolarki okiennej, drzwiowej lub innych elementów budynku lub budowli, jeżeli utrzymywanie w dobrym stanie technicznym lub konserwacja tych instalacji, urządzeń i elementów należała do obowiązków Ubezpieczonego,
- 4) powstałe wskutek przedostania się deszczu, gradu, śniegu lub lodu przez niezamknięte, niedomknięte, nieszczelne lub niezabezpieczone okna, drzwi zewnętrzne i inne otwory,
- 5) powstałe wskutek nawilgacania, przemarzania lub zamarzania ścian lub innych elementów budynków/ lokali, budowli i i obiektów architektury ogrodowej,
- 6) powstałe wskutek przenikania wody z gruntu przez fundamenty, ściany, posadzki, stropy, o ile nie umówiono się inaczej,
- 7) powstałe wskutek zamrożenia instalacji wewnętrznych znajdujących się w nieogrzewanym budynku/ lokalu, jeżeli Ubezpieczony nie zapewnił w sezonie grzewczym należytego ogrzewania pomieszczeń/ budynku,
- 8) powstałe wskutek niezapewnienia przez Ubezpieczonego w sezonie grzewczym należytego ogrzewania pomieszczeń,
- 9) powstałe wskutek cofnięcia się ścieków, jeżeli nie zastosowano zaworów zwrotnych w instalacji kanalizacyjnej, o ile na Ubezpieczonym spoczywał obowiązek zainstalowania zaworów,
- 10) w postaci zaginięcia mienia (w tym podczas akcji ratowniczej) lub ucieczki zwierząt domowych,
- 11) będących następstwem kradzieży z włamaniem, rabunku, kradzieży zwykłej lub rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia), w którym brała udział osoba pozostająca z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 12) spowodowane użytkowaniem sprzętu, urządzeń, maszyn lub instalacji niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- 13) spowodowane bezpośrednio lub pośrednio przez wirusy komputerowe oraz wskutek przestępstw elektronicznych i komputerowych,
- 14) wskutek porysowania, zadrapania, poplamienia, zmiany barwy ubezpieczonego przedmiotu lub odprysnięcia kawałków szyb i innych przedmiotów szklanych,
- 15) powstałe w związku z montażem, demontażem, przebudową, rozbudową, remontem lub rozbiórką prowadzonymi w obrębie miejsca ubezpieczenia.
- 16) powstałe w wyniku naturalnego zużycia i starzenia się mienia w trakcie jego eksploatacji,
- 17) powstałe wskutek naturalnego osiadania budynków, budowli i obiektów architektury ogrodowej,
- 18) powstałe wskutek drgań spowodowanych ruchem jakichkolwiek pojazdów i maszyn.

3. Zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, dla tych zdarzeń ubezpieczeniowych, które są objęte ochroną wyłącznie w wariantcie wszystkie ryzyka nie obejmuje odpowiedzialności za szkody wskazane w ust. 1 i ust. 2 oraz dodatkowo za:

- 1) szkody powstałe wskutek usiłowania lub dokonania oszustwa, wyłudzenia, podstępów, wymuszenia lub szantażu, wprowadzenia w błąd lub pozostawania w błędzie, poświadczania nieprawdy, fałszerstwa, defraudacji, sprzeniewierzenia,
- 2) szkody ujawnione w trakcie inwentaryzacji mienia lub spowodowane błędami księgowymi,
- 3) szkody spowodowane wadami projektowymi lub materiałowymi,
- 4) szkody spowodowane błędami wykonawczymi w produkcji, wadliwej obsłudze, awarii maszyny, wad ukrytych,
- 5) szkody spowodowane wadliwą konserwacją lub powstałe w wyniku zaniechania wymaganej konserwacji,
- 6) szkody powstałe na skutek niedokonywania okresowych przeglądów wymaganych instrukcją lub zasadami prawidłowej eksploatacji instalacji i urządzeń,

- 7) szkody powstałe w okresie gwarancji, za które odpowiada producent, serwisant, sprzedawca lub dostawca,
  - 8) szkody powstałe wskutek korozji, rdzy, erozji, powolnego działania czynników geologicznych, powolne odkształcanie lub wady ukrytej,
  - 9) szkody spowodowane procesami chemicznymi lub fizycznymi zachodzącymi wewnątrz ubezpieczonego mienia, o ile ich przyczyną nie są zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową,
  - 10) szkody w postaci uszkodzenia, zniszczenia lub utraty mienia w niewyjaśniony sposób,
  - 11) straty finansowe, takie jak: utrata zysku lub przychodu, a także kar umownych kar pieniężnych, grzywien sądowych i administracyjnych i innych zobowiązań pieniężnych,
  - 12) koszty usunięcia wad materiałowych oraz kosztów konserwacji i utrzymania w stanie koniecznym do prawidłowego funkcjonowania mienia,
  - 13) zdarzenia nie mające wpływu na użyteczność mienia, a pozostawiające wrażenia estetyczne, takie jak: poplamienie, zadrapanie, wgniecenie, wyrzucenie, odpadnięcie części przedmiotu, przebarwienie, zmiana zapachu, pęknięcie,
  - 14) szkody bezpośrednie i pośrednie powstałe w związku z obliczaniem, porównywaniem, rozróżnianiem, porządkowaniem lub przetwarzaniem danych,
  - 15) spowodowane przez rośliny i zwierzęta,
  - 16) szkody w postaci uschnięcia, zmarznięcia, wędnięcia, nieprawidłowej pielęgnacji zalecanej przez producenta, działania szkodników, chorób ludzi lub zwierząt w odniesieniu do roślin doniczkowych,
  - 17) zachorowania, nieszczęśliwych wypadków lub śmierci zwierząt oraz kosztów leczenia i zabiegów medycznych,
  - 18) szkody w ruchomościach domowych i szkody w stałych elementach wykończeniowych przed ich zamontowaniem, wbudowaniem lub po demontażu spowodowane przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, pomoc domową, osoby objęte ubezpieczeniem lub osoby bliskie,
  - 19) szkody, które powstały na skutek stłuczenia (rozbitcia) lub pęknięcia przedmiotu ubezpieczenia lub jego elementu wykonanego ze szkła, ceramiki, kamienia, konglomeratu lub tworzywa sztucznego (w tym ekranów, monitorów, matryc, wyświetlaczy, szklanych i ceramicznych płyt grzewczych oraz elementów instalacji fotowoltaicznej lub solarnej),
  - 20) wpadnięcia przedmiotu do wody lub innej cieczy, które spowodował człowiek.
4. O ile nie umówiono się inaczej, zakres ubezpieczenia mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych w wariantcie ryzyka nazwane i w wariantcie wszystkie ryzyka nie obejmuje również odpowiedzialności za szkody spowodowane:
- 1) powodzią,
  - 2) kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem,
  - 3) rozbojem ulicznym (poza miejscem ubezpieczenia),
  - 4) kradzieżą stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych,
  - 5) stłuczeniem szyb i przedmiotów szklanych,
  - 6) przenikaniem wody z gruntu,
  - 7) przez zwierzęta dzikie.
5. Towarzystwo nie odpowiada za szkody powstałe w dziełach sztuki i antykach w przypadku nieprzedstawienia przez Ubezpieczonego, w razie szkody następujących dokumentów:
- 1) pisemnego potwierdzenia faktu nabycia dzieła sztuki/ antyku w postaci umowy kupna, faktury lub rachunku zakupu,
  - 2) wyceny dzieła sztuki/ antyku przez rzeczoznawców posiadających uprawnienia Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów domów aukcyjnych, historyków sztuki zrzeszonych w Stowarzyszeniu Historyków Sztuki, osoby będące biegłymi sądowymi.

Wymagane zabezpieczenia

§ 23

1. Budynek mieszkalny, mieszkanie, budynki i lokale gospodarcze oraz te budowle, w których znajduje się ubezpieczone mienie muszą być zabezpieczone w następujący sposób:
  - 1) sufity, ściany, podłogi, dachy są wykonane z trwałych materiałów, których zniszczenie lub pokonanie nie jest możliwe bez użycia narzędzi lub siły,
  - 2) wszelkie otwory w ścianach, sufitach, podłogach i dachach są zamknięte i nie jest możliwy dostęp osób nieuprawnionych bez dokonania włamania,
  - 3) wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do budynku, lokalu i budowli są w należyłym stanie technicznym oraz tak

skonstruowane, osadzone i zamknięte, że nie jest możliwe ich wyłamanie lub wyważenie bez użycia narzędzi lub siły, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy; sztaby, skoble i zawiasy zewnętrzne są wmurowane w ściany lub przytwierdzone zaklinowanymi śrubami lub zamocowane w inny sposób od wewnątrz budynku/lokalu i nie jest możliwe ich wyłamanie lub wyważenie bez użycia narzędzi lub siły,

- 4) w przypadku drzwi dwuskrzydłowych, jedno skrzydło jest dodatkowo unieruchomione za pomocą zasuwki z dołu i z góry od wewnętrznej strony,
  - 5) wszystkie klucze do zamków, kłódek, karty kodu dostępu, piloty do zamknięć i alarmów są w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego lub osób uprawnionych do ich przechowywania i przechowywane są w sposób chroniący je przed dostępem do nich osób nieuprawnionych.
2. Jeżeli zakres ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych jest rozszerzony o szkody powstałe na skutek kradzieży z włamaniem, to miejsce ubezpieczenia musi być dodatkowo zabezpieczone w następujący sposób:
- 1) drzwi zewnętrzne prowadzące do budynku mieszkalnego, mieszkania, budynków i lokali gospodarczych oraz tych budowli, w których znajduje się ubezpieczone mienie (z wyłączeniem drzwi balkonowych i tarasowych) spełniają wszystkie następujące warunki:
    - a) są pełne (nie dotyczy samodzielnych lokali gospodarczych), drzwi traktuje się jako pełne również wtedy, gdy zawierają w swej konstrukcji elementy szklane zabezpieczone w sposób uniemożliwiający wejście do pomieszczeń lub otwarcie w tych drzwiach zamka przez otwór wybity w szybie znajdującej się w drzwiach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, jeżeli przeszklenia są wypełnione szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P2/ P2A lub są zabezpieczone stałymi/ ruchomymi kratami lub roletami/żaluzjami przeciwwłamaniowymi lub okiennicami; ww. postanowienia dotyczące dodatkowych zabezpieczeń oszklonych drzwi nie są obowiązkowe w obiektach wyposażonych w monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej lub alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej,
    - b) są zamykane co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania lub jeden zamek elektroniczny/ mechaniczno - elektroniczny,
  - 2) jeżeli suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem zawiera się w przedziale od 50 001 PLN do 100 000 PLN to budynek mieszkalny lub mieszkanie oraz budynki/ lokale gospodarcze, z których prowadzi bezpośrednie przejście do budynku mieszkalnego/ mieszkania są dodatkowo zaopatrzone w zabezpieczenia otworów okiennych (w tym drzwi balkonowych i tarasowych) szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P2/ P2A lub zabezpieczone na całej powierzchni stałymi/ ruchomymi kratami lub roletami/żaluzjami przeciwwłamaniowymi lub okiennicami zamykanymi co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub jeden zamek elektroniczny/ mechaniczno - elektroniczny lub kłódkę wielozastawkową; ww. postanowienia dotyczące dodatkowych zabezpieczeń otworów okiennych nie są obowiązkowe w obiektach zaopatrzonych w monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej lub alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej,
  - 3) jeżeli suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem przekracza 100 000 PLN to budynek mieszkalny lub mieszkanie oraz budynki/ lokale gospodarcze, z których prowadzi bezpośrednie przejście do budynku mieszkalnego/ mieszkania są dodatkowo zaopatrzone w monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej w czasie do 25 minut lub alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej w czasie do 25 minut.
3. Za równorzędne zabezpieczenie do zamka wielozastawkowego uważa się elektroniczny system zamykania bramy garażowej.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 24

1. Rozmiar szkody w ubezpieczeniu budynków, mieszkań (wraz z lokalami gospodarczymi) i stałych elementów wykończeniowych ustala się według cen z dnia powstania szkody następująco:
  - 1) przy ubezpieczeniu według wartości odtworzeniowej – na podstawie kosztorysu naprawy/ wymiany, remontu lub odbudowy

- opracowanego w oparciu o Katalogi Nakładów Rzeczowych, przedłożonego przez Ubezpieczonego przed rozpoczęciem naprawy i zweryfikowanego przez Towarzystwo; dla robót nieregulowanych w Katalogach Nakładów Rzeczowych kosztorys musi obejmować koszty robocizny z podaniem liczby godzin i szczegółowy wykaz materiałów,
- 2) przy ubezpieczeniu według wartości rynkowej:
    - a) w wysokości kosztów zakupu budynku lub mieszkania tego samego rodzaju i standardu co ubezpieczony budynek lub mieszkanie, na terenie miejscowości w której znajduje się miejsce ubezpieczenia, o ile odbudowa ubezpieczonego budynku lub mieszkania jest niemożliwa z przyczyn niezależnych od Ubezpieczonego,
    - b) w przypadku naprawy/ wymiany, remontu, odbudowy budynku lub mieszkania w miejscu ubezpieczenia – zgodnie z postanowieniami pkt 1, o ile stopień zużycia technicznego budynku lub mieszkania nie przekracza 50%,
    - c) w przypadku naprawy/ wymiany, remontu, odbudowy budynku lub mieszkania w miejscu ubezpieczenia – zgodnie z postanowieniami pkt 3, o ile stopień zużycia technicznego budynku lub mieszkania przekracza 50%.
  - 3) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – w wysokości kosztów określonych zgodnie z postanowieniami pkt 1 z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego zgodnie z zasadami stosowanymi w budownictwie (wg wzoru Rossa), który jest dostępny w każdej jednostce Towarzystwa oraz na stronie internetowej www.tuw.pl, z zastrzeżeniem, że:
    - a) nie uwzględnia się stopnia zużycia technicznego przy uszkodzeniach, których wartość nie przekracza 3% sumy ubezpieczenia,
    - b) maksymalne potrącenie z tytułu zużycia technicznego wynosi 80%.
  2. Rozmiar szkody w ubezpieczeniu budowli i obiektów architektury ogrodowej ustala się według cen z dnia powstania szkody w wartości odtworzeniowej, rzeczywistej lub rynkowej z zastrzeżeniem ust. 1.
  3. Rozmiar szkody w stałych elementach wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego, mieszkania lub budynku gospodarczego ustala się według cen z dnia powstania szkody w wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 3.
  4. Rozmiar szkody w ubezpieczeniu ruchomości domowych ustala się według cen z dnia powstania szkody następująco:
    - 1) dzieła sztuki, antyki, biżuteria, kamienie szlachetne, perły, przedmioty wykonane w całości lub w części ze złota, srebra lub platyny, medale, broń, trofea myśliwskie, futra naturalne – według wartości rynkowej,
    - 2) znaczki pocztowe – według wartości nominalnej, jeżeli znaczki stanowią prawny sposób uiszczenia opłaty za przesyłkę pocztową lub według wartości rynkowej; odszkodowanie jest ustalane według wartości wyższej,
    - 3) banknoty, monety – według wartości nominalnej, jeżeli stanowią prawny środek płatniczy lub według wartości rynkowej; odszkodowanie jest ustalane według wartości wyższej,
    - 4) gotówka – według wartości nominalnej; walutę obcą przelicza się według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego,
    - 5) papiery wartościowe – według ceny sprzedaży, w przypadku papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu giełdowego według ich ceny giełdowej pomniejszonej o prowizję maklerską,
    - 6) karty płatnicze i kredytowe – według kosztów odtworzenia,
    - 7) mienie powierzone – na podstawie dokumentów księgowych potwierdzających wartość mienia i obciążenie kosztami przez zakład pracy, wypożyczalnię, kluby lub inne podmioty,
    - 8) pozostałe ruchomości domowe ubezpieczone w wartości odtworzeniowej – według wartości odtworzeniowej bez potrącenia stopnia zużycia,
    - 9) pozostałe ruchomości domowe ubezpieczone według wartości rzeczywistej - według wartości odtworzeniowej z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego, z zastrzeżeniem, że:
      - a) dla sprzętu gospodarstwa domowego, audiowizualnego, komputerowego, fotograficznego, optycznego, telefonicznego, nośników danych (w tym pendrive, odtwarzacze MP3, MP4), urządzeń do nawigacji GPS i instrumentów muzycznych – stopień zużycia technicznego wynosi 10% za każdy rok użytkowania,
      - b) dla pozostałych ruchomości domowych – stopień zużycia technicznego wynosi 5% za każdy rok użytkowania,
      - c) nie uwzględnia się stopnia zużycia technicznego przy uszkodzeniach, których wartość nie przekracza 3% sumy ubezpieczenia,
  - d) maksymalne potrącenie z tytułu zużycia technicznego wynosi 80%.
  5. Rozmiar szkody w ubezpieczeniu szyb i przedmiotów szklanych od stłuczenia ustala się według cen z dnia powstania szkody, w wysokości kosztów naprawy ustalonych na podstawie kosztorysu przedłożonego przez Ubezpieczonego przed rozpoczęciem naprawy i zweryfikowanego przez Towarzystwo oraz dokumentu potwierdzającego wykonanie naprawy.
  6. Wysokość odszkodowania za szkodę w mieniu ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
    - 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
    - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
    - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
    - 4) dla budynków, mieszkań, budowli, obiektów architektury ogrodowej i stałych elementów wykończeniowych – koszty naprawy/odbudowy ustalone w oparciu o ceny obowiązujące na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowane przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o. lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży,
    - 5) dla ruchomości domowych – koszty naprawy, czyszczenia, renowacji lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży.
  7. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.
  8. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
    - 1) wartości naukowej, zabytkowej, historycznej, artystycznej, kolekcjonerskiej lub pamiątkowej,
    - 2) kosztów ulepszeń i unowocześnień,
    - 3) zwiększonych kosztów wynikających z braku w powszechnym obrocie materiałów potrzebnych do przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu istniejącego przed szkodą.
  9. Jeżeli Ubezpieczony nie przedstawi rachunku strat wraz z fakturami lub rachunkami, wówczas wypłata odszkodowania następuje według wyceny Towarzystwa.
  10. Ustaloną wysokość odszkodowania za szkody w mieniu pomniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, sprzedaży, przeróbki lub naprawy, na podstawie uzgodnień z Ubezpieczonym lub opinii niezależnego rzeczoznawcy.
  11. W przypadku zbiegu odszkodowań z tytułu dwóch lub więcej ubezpieczeń mienia z tego samego zdarzenia, odszkodowanie wypłaca się do wysokości szkody w granicach sumy ubezpieczenia w ramach każdego ubezpieczenia, z uwzględnieniem odszkodowań już wypłaconych.

ROZDZIAŁ III Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 25

1. Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym za szkody na osobie i rzeczy wyrządzone osobom trzecim, jeżeli Ubezpieczony lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym zobowiązane są w myśl przepisów prawa cywilnego do naprawienia szkody:
  - 1) z tytułu posiadania mienia prywatnego zgłoszonego do ubezpieczenia,
  - 2) w związku z czynnościami życia prywatnego tj. czynnościami dotyczącymi sfery prywatnej nie związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej, pracą zarobkową, wykonywaniem wolnego zawodu, aktywnością zawodową i wykonywaniem obowiązków służbowych, pełnieniem funkcji (w tym honorowych) w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych i praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły.
 Dodatkowo ochroną objęte są szkody rzeczowe wyrządzone na skutek zalania przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające

- z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w mieniu osób bliskich znajdującym się w mieszkaniu sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia.
2. Z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przysługuje odszkodowanie, jeżeli szkoda została wyrządzona poszkodowanemu czynem niedozwolonym, pod warunkiem, że zdarzenie ubezpieczeniowe powodujące szkodę powstało w okresie ubezpieczenia. Ochroną objęte są także szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa.
  3. Dodatkowo ochroną objęte są również szkody zalaniowe w mieniu osób trzecich i w mieniu osób bliskich znajdujących się w mieszkaniu sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia powstałe niezależnie od winy Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, spowodowane bezpośrednim działaniem wody lub innej cieczy, która wydostała się ze stanowiących własność Ubezpieczonego instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania lub urządzeń domowych bezpośrednio z nim współpracujących (w tym wskutek pęknięcia, oderwania lub odłączenia się zamontowanego na stałe wężyka służącego do przepływu wody, doprowadzającego lub odprowadzającego wodę z urządzeń domowych lub armatury), gdy bezpośrednie źródło powstania tej szkody znajduje się w budynku mieszkalnym, mieszkaniu, budynku gospodarczym lub lokalu gospodarczym.
  4. W ramach sumy gwarancyjnej Towarzystwo zobowiązane jest do:
    - 1) wypłaty odszkodowania/ świadczenia, które Ubezpieczony zobowiązany jest zapłacić poszkodowanej osobie trzeciej w świetle przepisów prawa cywilnego w granicach sumy gwarancyjnej i limitów odpowiedzialności,
    - 2) pokrycia kosztów działań podjętych przez Ubezpieczonego w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiaru, jeżeli działania te były celowe, nawet gdyby okazały się bezskuteczne,
    - 3) pokrycia niezbędnych kosztów procesu w sporze prowadzonym na polecenie Towarzystwa lub za jego zgodą.

Suma gwarancyjna i limity odpowiedzialności

§ 26

1. Sumę gwarancyjną łącznie dla szkód na osobie i rzeczowych ustala Ubezpieczający.
2. Suma gwarancyjna oraz limity odpowiedzialności określone dla danego rodzaju zdarzeń ubezpieczeniowych stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód na osobie i rzeczowych. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
3. W ramach sumy gwarancyjnej Towarzystwo odpowiada do wysokości następujących limitów:
  - 1) za szkody spowodowane przez zwierzęta domowe w wysokości 50% sumy gwarancyjnej, jednak nie więcej niż 50 000 PLN,
  - 2) za szkody zalaniowe w mieniu osób trzecich i w mieniu osób bliskich znajdującym się w mieszkaniu sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia, powstałe niezależnie od winy Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym określone w § 25 ust. 3 w wysokości 50% sumy gwarancyjnej, jednak nie więcej niż 20 000 PLN. Podwyższenie limitu odpowiedzialności Towarzystwa ponad limit określony w niniejszym punkcie jest możliwe za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej. Ubezpieczający dokonuje wyboru dodatkowej sumy gwarancyjnej ponad limit określony w niniejszym punkcie, jednak nie więcej niż do wysokości 200 000 PLN i nie więcej niż suma gwarancyjna obowiązująca w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.
4. Towarzystwo, w odniesieniu do każdej szkody pokrywa do wysokości 10% sumy gwarancyjnej poniesione przez Ubezpieczonego za zgodą Towarzystwa koszty:
  - 1) wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w celu ustalenia okoliczności zdarzenia,
  - 2) sądowej obrony przed roszczeniami osoby trzeciej, w sporze prowadzonym na polecenie Towarzystwa lub za jego zgodą, jeżeli Towarzystwo żądało ustanowienia pełnomocnika,
  - 3) postępowania ugodowego prowadzonego w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi.
5. Suma gwarancyjna ulega każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone odszkodowanie/ świadczenie, aż do jej wyczerpania, a także w przypadku, jeśli wypłata będzie dotyczyła limitu dla zdarzenia objętego ubezpieczeniem.

6. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego może nastąpić podwyższenie lub uzupełnienie sumy gwarancyjnej ze skutkiem od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 27

1. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe w związku ze zdarzeniami zaistniałymi przed dniem początku okresu ubezpieczenia,
  - 2) za które odpowiedzialność Ubezpieczonego wykracza poza ustawowy zakres, w tym wynika z umownego przejęcia przez niego odpowiedzialności,
  - 3) wyrządzone przez Ubezpieczonego osobom bliskim, jak również za szkody wyrządzone przez osoby bliskie Ubezpieczonemu albo przez osoby bliskie sobie nawzajem; wyłączenie to nie odnosi się do szkód zalaniowych w mieniu osób bliskich znajdującym się w innym mieszkaniu, powstałych na skutek bezpośredniego działania wody lub innej cieczy, która wydostała się ze stanowiących własność Ubezpieczonego instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania lub urządzeń domowych bezpośrednio z nim współpracujących (w tym wskutek pęknięcia, oderwania lub odłączenia się zamontowanego na stałe wężyka służącego do przepływu wody, doprowadzającego lub odprowadzającego wodę z urządzeń domowych lub armatury), gdy bezpośrednie źródło powstania tej szkody znajduje się w mieszkaniu stanowiącym miejsce ubezpieczenia,
  - 4) związane z prowadzeniem jakiegokolwiek działalności gospodarczej, zarobkowej, zawodowej, lub pełnieniem funkcji (w tym honorowych) w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych i praktyczną nauką zawodu,
  - 5) polegające jakiegokolwiek ubezpieczeniu obowiązkowemu, niezależnie od tego, czy obowiązek ten został spełniony,
  - 6) związane z dostępem lub korzystaniem z internetu, włączając w to umowy zawierane przez internet, intranet, extranet lub za pośrednictwem stron internetowych Ubezpieczonego, jego adresu internetowego lub poprzez przesyłanie poczty elektronicznej lub dokumentów przy wykorzystaniu elektronicznych środków przekazu,
  - 7) powstałe w wyniku bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania wyrobów tytoniowych lub wyrobów zawierających azbest,
  - 8) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych,
  - 9) będące następstwem chorób zwierząt lub chorób odzwierzęcych,
  - 10) powstałe w związku z uprawianiem sportów wysokiego ryzyka, sportów o charakterze wyczynowym i sportów o charakterze zawodowym,
  - 11) polegające na zanieczyszczeniu lub skażeniu środowiska,
  - 12) spowodowane składowaniem odpadów,
  - 13) powstałe wskutek posługiwania się wszelkiego rodzaju petardami i środkami o podobnym działaniu,
  - 14) powstałe w związku z posiadaniem lub używaniem wszelkiego rodzaju broni oraz uczestnictwem w polowaniu,
  - 15) wyrządzone w związku z posiadaniem lub używaniem pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i pojazdów wodnych, z wyjątkiem zdalnie sterowanych bezałogowych modeli: pojazdów, statków powietrznych i pojazdów wodnych o ciężarze do 5 kg oraz drobnego sprzętu pływającego zdefiniowanego w § 2 pkt. 38 lit. i),
  - 16) polegające na zniszczeniu lub utracie gotówki, biżuterii, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów, zbiorów archiwalnych oraz zbiorów kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, a także dzieł sztuki lub przedmiotów zabytkowych,
  - 17) związanych z naruszeniem praw autorskich, patentów, licencji, znaków towarowych, nazw fabrycznych i jakichkolwiek innych praw własności intelektualnej oraz dóbr osobistych innych niż objęte ochroną jako szkody na osobie,
  - 18) powstałe w mieniu, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użytkowania, przechowania lub innej umowy nienazwanej, o ile nie umówiono się inaczej,
  - 19) w postaci straty finansowej niebędącej wynikiem szkody na osobie lub szkody rzeczowej,
  - 20) spowodowane przez zwierzęta inne niż domowe.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, w tym kar umownych, grzywien sądowych i administracyjnych, zadatków,

odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków, należności publicznoprawnych i opłat manipulacyjnych, odszkodowań o charakterze karnym, do zapłacenia których Ubezpieczony jest zobowiązany.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

§ 28

1. Podstawą ustalenia rozmiaru szkody z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej są uzasadnione i udokumentowane roszczenia zgłoszone przez poszkodowanego.
2. Towarzystwo jest zobowiązane do zapłaty świadczenia w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego, jednak nie więcej niż do wysokości sumy gwarancyjnej i limitów odpowiedzialności.
3. Wysokość odszkodowania za szkody na osobie ustala się z uwzględnieniem:
  - 1) okoliczności powstania szkody,
  - 2) dokumentacji medycznej i opinii lekarskiej.
4. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczeń poszkodowanego bez uprzedniej pisemnej zgody Towarzystwa nie ma wpływu na odpowiedzialność Towarzystwa za szkodę.

ROZDZIAŁ IV

Ubezpieczenie ochrony prawnej

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 29

1. Przedmiotem ubezpieczenia ochrony prawnej są koszty prawnej reprezentacji Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym:
  - 1) w postępowaniu sądowym, prowadzonym przed polskimi sądami powszechnymi, w którym Ubezpieczony jest pozwanym, obwinionym lub oskarżonym,
  - 2) w postępowaniu administracyjnym, prowadzonym przed organami polskiej administracji rządowej lub samorządowej, jeżeli postępowanie nie zostało wszczęte przez Ubezpieczonego, poprzez refundację przez Towarzystwo poniesionych kosztów związanych z ochroną prawną określonych w ust. 4 i 5, o ile przyczyna wszczęcia postępowania wobec Ubezpieczonego powstała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie ubezpieczenia.
2. Jeżeli powodem wszczęcia postępowania jest więcej niż jedna przyczyna lub przyczyna o charakterze ciągłym – za powód wszczęcia postępowania, dla celów niniejszego ubezpieczenia, uważa się pierwszą z przyczyn lub początek przyczyny o charakterze ciągłym.
3. Ubezpieczenie ochrony prawnej obejmuje Ubezpieczonego i osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, z wyłączeniem dzieci (w tym przysposobionych lub przyjętych na wychowanie) i pasierbów, którzy ukończyli 24 rok życia.
4. W ramach ubezpieczenia ochrony prawnej Towarzystwo refunduje niepodlegające zwrotowi na rzecz Ubezpieczonego zgodnie z decyzją lub orzeczeniem kończącym postępowanie:
  - 1) koszty i opłaty sądowe, łącznie z należnościami świadków i biegłych,
  - 2) koszty i opłaty w postępowaniu administracyjnym, łącznie z należnościami świadków i biegłych,
  - 3) koszty wynagrodzenia jednego pełnomocnika procesowego w postępowaniu sądowym Uprawnionego do świadczenia pomocy prawnej, w wysokości minimalnej stawki wynikającej z Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.
5. Towarzystwo zwraca ponadto koszty uzyskanych poza postępowaniem opinii biegłych lub rzeczoznawców lub innych dokumentów stanowiących dowody w sprawie, o ile służą one ochronie praw Ubezpieczonego w związku z prowadzonym postępowaniem oraz pod warunkiem, że ich uzyskanie zostało uprzednio zaakceptowane przez Towarzystwo.

Suma ubezpieczenia

§ 30

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres

dwa lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.

3. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o wypłacone świadczenie, aż do jej wyczerpania.
4. Na pisemny wniosek Ubezpieczającego może nastąpić podwyższenie lub uzupełnienie sumy ubezpieczenia ze skutkiem od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia ochrony prawnej

§ 31

Poza kosztami postępowań pozostających w bezpośrednim lub pośrednim związku z ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4 zakres ubezpieczenia ochrony prawnej nie obejmuje także kosztów:

- 1) powstałe w związku ze zdarzeniami zaistniałymi przed dniem początku okresu ubezpieczenia,
- 2) postępowań dotyczących roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, pracą zarobkową, wykonywaniem wolnego zawodu, aktywnością zawodową i wykonywaniem obowiązków służbowych lub pełnieniem funkcji (w tym honorowych) w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych,
- 3) związanych z naruszeniem praw autorskich, patentów, licencji, znaków towarowych, nazw fabrycznych i jakichkolwiek innych praw własności intelektualnej,
- 4) postępowań dotyczących sporu pomiędzy Ubezpieczonymi,
- 5) postępowań dotyczących sporu pomiędzy Ubezpieczonym a osobami bliskimi,
- 6) postępowań dotyczących sporu pomiędzy Ubezpieczonym a Towarzystwem,
- 7) spowodowanych przez Ubezpieczonego poprzez zamierzone zatajenie lub udzielenie nieprawdziwych informacji lub przedstawienie sfałszowanych dokumentów w postępowaniu,
- 8) uzyskania lub przeprowadzenia na wniosek Ubezpieczonego dowodów nieistotnych dla wyniku postępowania,
- 9) jakichkolwiek kar, grzywien lub udzielenia poręczeń majątkowych,
- 10) postępowań egzekucyjnych,
- 11) podróży Ubezpieczonego do oraz z sądu lub organu administracji, w tym kosztów noclegu.

Ustalenie wysokości odszkodowania

§ 32

Towarzystwo refunduje Ubezpieczonemu koszty postępowania po jego prawomocnym zakończeniu oraz na podstawie:

- 1) prawomocnego orzeczenia lub decyzji kończącej postępowanie,
- 2) dowodów poniesienia kosztów podlegających zwrotowi.

ROZDZIAŁ V

Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 33

1. Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w okresie ubezpieczenia osób wskazanych imiennie w umowie ubezpieczenia.
2. Z umowy ubezpieczenia przysługują następujące świadczenia:
  - 1) z tytułu urazów doznanych przez Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, wymienionych w Tabeli urazów ciała wskazanej w § 37,
  - 2) z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku,
  - 3) dzienna dieta za pobyt w szpitalu w związku z nieszczęśliwym wypadkiem objętym ubezpieczeniem.
3. Dodatkowo, poza sumą ubezpieczenia, Towarzystwo zwraca uzasadnione i udokumentowane oryginalnymi dowodami koszty jednorazowego nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych zaleconych przez uprawnionego lekarza, zakupionych przed upływem 3 lat od daty nieszczęśliwego wypadku – do wysokości 10% sumy ubezpieczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 34

- Sumę ubezpieczenia na jednego Ubezpieczonego ustala Ubezpieczający.
- Wysokość sumy ubezpieczenia jest jednakowa w odniesieniu do wszystkich Ubezpieczonych objętych umową ubezpieczenia.
- Górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia stanowi:
  - w odniesieniu do jednej osoby suma ubezpieczenia określona we wniosko-polisie,
  - w odniesieniu do umowy ubezpieczenia suma ubezpieczenia na jedną osobę przemnożona przez liczbę osób objętych ochroną ubezpieczeniową.
- Łączna wysokość świadczeń wypłaconych w okresie ubezpieczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków określonej w umowie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 35

Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody:

- powstałe w związku ze nieszczęśliwymi wypadkami zaistniałymi przed datą początku ochrony ubezpieczeniowej,
- polegające na usiłowaniu popełnienia lub popełnieniu przez Ubezpieczonego przestępstwa lub wykroczenia, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
- powstałe w wyniku prowadzenia przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju pojazdów lub obsługiwanie maszyn i urządzeń bez wymaganych uprawnień, jeżeli miało to wpływ na powstanie nieszczęśliwego wypadku,
- powstałe w związku z samookaleczeniem, usiłowaniem popełnienia lub popełnieniem samobójstwa, okaleczeniem na własną prośbę bez względu na stan poczytalności Ubezpieczonego w chwili popełnienia wymienionego czynu,
- powstałe wskutek zaburzeń psychicznych lub napadów epileptycznych Ubezpieczonego,
- będące następstwem uszkodzeń ciała spowodowanych leczeniem lub wykonywaniem zabiegów leczniczych, błędów w sztuce lekarskiej i eksperymentów medycznych,
- będące następstwem zabiegów kosmetycznych wykonywanych przez osoby nie posiadające uprawnień,
- powstałe wskutek przerwania leczenia, pomimo zaleceń lekarza co do konieczności jego kontynuacji,
- powstałe w wyniku spożycia lub przyjęcia w inny sposób stałych lub ciekłych substancji, skutkującego zatruciem,
- powstałe w wyniku czynnego i zamierzonego udziału Ubezpieczonego w bójkach lub innych aktach przemocy, za które uważa się fizyczną walkę, podczas której osoby atakują i bronią się nawzajem, gdzie każdy z uczestników dobrowolnie i świadomie przyjmuje i godzi rolę napastnika z rolą napadniętego, za wyjątkiem wypadków powstałych podczas działania w obronie koniecznej rozumianego jako odpiertanie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jakiegokolwiek dobro własne lub innej osoby lub podczas udzielania pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie,
- powstałe wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka, sportów o charakterze wyczynowym i sportów o charakterze zawodowym,
- powstałe wskutek posługiwania się wszelkiego rodzaju petardami i środkami o podobnym działaniu, a także posługiwania się bronią,
- powstałe wskutek uczestniczenia Ubezpieczonego w zawodach, rajdach, wyścigach, pokazach, jazdach treningowych lub imprezach sportowych jako kierowca pojazdu, pomocnik kierowcy lub pasażer pojazdu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym,
- powstałych w wyniku zawału serca lub udaru mózgu u osób w wieku powyżej 67 lat, jeżeli polisa nie stanowi kontynuacji ubezpieczenia.

Ustalenie wysokości świadczenia

§ 36

- Świadczenia określone w § 33 ust. 2 i 3 niniejszych OWU przysługują, o ile istnieje bezpośredni związek przyczynowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a urazem lub śmiercią Ubezpieczonego.

- Wysokość odszkodowania ustala się z uwzględnieniem:
  - okoliczności powstania szkody,
  - dokumentacji medycznej i opinii lekarskiej.
- Świadczenie wypłaca się w wysokości stanowiącej taki procent ustalonej sumy ubezpieczenia, jaki wynika z Tabeli urazów ciała wskazanej w § 37.
- Jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku doszło do wielu urazów, świadczenie ustala się po zsumowaniu procentów sumy ubezpieczenia odpowiadających poszczególnym urazom, przy czym wysokość świadczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia.
- W razie śmierci Ubezpieczonego przed upływem 2 lat od daty nieszczęśliwego wypadku, o ile śmierć pozostaje w bezpośrednim związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, świadczenie wynosi 100% sumy ubezpieczenia.
- Towarzystwo wypłaca dietę za każdy dzień pobytu w szpitalu począwszy od 3-go do 100-go dnia włącznie, w związku ze zdarzeniem zdefiniowanym jako nieszczęśliwy wypadek, w wysokości 0,2% sumy ubezpieczenia za każdy dzień pobytu w szpitalu w granicach sumy ubezpieczenia.
- Jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu urazu, a następnie zmarł na skutek tego samego nieszczęśliwego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się osobie Uprawnionej, tylko wówczas gdy jest ono wyższe od świadczenia wypłaconego Ubezpieczonemu z tytułu doznanego urazu, przy czym potrąca się uprzednio wypłaconą z tego tytułu kwotę.
- W razie śmierci Ubezpieczonego niebędącej następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową przed otrzymaniem przez niego świadczenia z tytułu doznanego urazu, Towarzystwo wypłaca to świadczenie osobom wymienionym w ust. 9 - 10.
- Świadczenie wynikające z umowy ubezpieczenia wypłacane jest Ubezpieczonemu, a w razie jego śmierci – wskazanemu w umowie ubezpieczenia Uprawnionemu.
- W przypadku braku wskazania w umowie ubezpieczenia Uprawnionego lub gdy wyznaczenie Uprawnionego stało się bezskuteczne, świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłaca się członkowi rodziny zmarłego według następującej kolejności:
  - małżonkowi,
  - dzieciom – w przypadku braku małżonka,
  - rodzicom – w przypadku braku małżonka i dzieci,
  - rodzeństwu – w przypadku braku małżonka, dzieci i rodziców,
  - innym ustawowym spadkobiercom zmarłego – w pozostałych przypadkach.
- Jeżeli świadczenie przysługuje kilku osobom, dzieli się je pomiędzy te osoby w równych częściach, o ile w umowie ubezpieczenia nie wskazano inaczej.
- Towarzystwo wypłaca świadczenie wyłącznie w złotych polskich (PLN), niezależnie od tego, gdzie zaistniał nieszczęśliwy wypadek.

Tabela urazów ciała do ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na podstawie OWU „Bezpieczna Rodzina”

§ 37

Lp.	Rodzaj urazu	Procent sumy ubezpieczenia
Całkowita utrata zmysłów		
1.	gałki ocznej lub wzroku w jednym oku	30
2.	obu gałek ocznych lub wzroku w obu oczach	100
3.	słuchu w jednym uchu	30
4.	słuchu w obu uszach	60
5.	węchu	10
6.	języka i zmysłu smaku łącznie	50
Utrata kończyny lub władzy nad poszczególnymi kończynami		
7.	kończyna górna w stawie barkowym	70
8.	kończyna górna powyżej stawu łokciowego, a poniżej stawu barkowego	65
9.	kończyna górna poniżej stawu łokciowego, a powyżej nadgarstka	60
10.	kończyna górna poniżej lub na wysokości nadgarstka	55
11.	kończyna dolna powyżej środkowej części uda	70
12.	kończyna dolna poniżej środkowej części uda, a powyżej stawu kolanowego	60

Lp.	Rodzaj urazu	Procent sumy ubezpieczenia
13.	kończyna dolna poniżej stawu kolanowego, a powyżej środkowej części	50
14.	kończyna dolna poniżej środkowej części podudzia, a powyżej stopy	45
15.	kończyna dolna – stopa w stawie skokowym	40
16.	kończyna dolna – stopa z wyłączeniem pięty	30
17.	porażenie lub głęboki niedowład co najmniej dwóch kończyn	100
Utrata palców		
18.	całkowita utrata kciuka	20
19.	częściowa utrata kciuka	10
20.	całkowita utrata palca wskazującego	10
21.	częściowa utrata palca wskazującego	5
22.	całkowita utrata innego palca u ręki	5
23.	częściowa utrata innego palca u ręki	2
24.	całkowita utrata palucha	5
25.	częściowa utrata palucha	2
26.	całkowita utrata innego palca u stopy	2
27.	częściowa utrata innego palca u stopy	1
Całkowita utrata narządów		
28.	utrata płata płucnego	50
29.	utrata śledziony	15
30.	utrata jednej nerki	20
31.	utrata obu nerek	50
32.	utrata prącia	40
33.	utrata jednego jądra lub jajnika	20
34.	utrata macicy	40
Oparzenia (II i III stopnia)		
35.	oparzenia obejmujące 5 – 15% powierzchni ciała	10
36.	oparzenia obejmujące 16 – 30% powierzchni ciała	25
37.	oparzenia obejmujące powyżej 30% powierzchni ciała	45
Złamania		
38.	złamania kości miednicy, kości w obrębie stawu biodrowego z wyjątkiem izolowanych złamań kości łonowej lub kulszowej, złamania kości ogonowej w obrębie stawu biodrowego (panewki stawu, nasady bliższej kości udowej, złamania podkrętarzowe i przekrętarzowe):	
	a) wieloodłamowe otwarte	25
	b) inne złamania otwarte	10
	c) inne złamania wieloodłamowe	8
	d) inne złamania	5
39.	złamania kości ramiennej/udowej:	
	a) wieloodłamowe otwarte	15
	b) inne złamania otwarte	10
	c) inne złamania wieloodłamowe	8
	d) inne złamania	3
40.	złamanie kości podudzia/przedramienia:	
	a) wieloodłamowe otwarte	10
	b) inne złamania otwarte	8
	c) inne złamania wieloodłamowe	5
	d) inne złamania	2
41.	złamania kości podstawy i sklepienia czaszki, złamanie łopatki:	
	a) wieloodłamowe otwarte	15
	b) inne złamania otwarte	10
	c) inne złamania wieloodłamowe	8
	d) inne złamania	5
42.	złamania kości twarozczaszki, zuchwy, kciuka, palca wskazującego, obojczyka, rzepki, kości skokowej, piętowej:	
	a) wieloodłamowe otwarte	8
	b) inne złamania otwarte	6
	c) inne złamania wieloodłamowe	4
	d) inne złamania	2
43.	złamania kości: talerza biodrowego, kolcy biodrowych, guza kulszowego, trzonu kręgow:	

Lp.	Rodzaj urazu	Procent sumy ubezpieczenia
	a) wieloodłamowe otwarte	8
	b) inne złamania otwarte	7
	c) inne złamania wieloodłamowe	5
	d) inne złamania	3
44.	złamania kości łokciowej, promieniowej, piszczelowej, łódkowatej stopy, sześciennej, klinowatych:	
	a) wieloodłamowe otwarte	8
	b) inne złamania otwarte	6
	c) inne złamania wieloodłamowe	4
	d) inne złamania	2
45.	złamania kości: żeber, palców dłoni i stóp (z wyjątkiem kciuka i palca wskazującego), ogonowej, strzałkowej, wyrostków ościstych i poprzecznych kręgosłupa, łonowej, kulszowej:	
	a) wieloodłamowe otwarte	7
	b) inne złamania otwarte	5
	c) inne złamania wieloodłamowe	3
	d) inne złamania	1
46.	złamania kości nadgarstka, śródścza i śródstopia:	
	a) wieloodłamowe otwarte	6
	b) inne złamania otwarte	4
	c) inne złamania wieloodłamowe	2
	d) inne złamania	1
Zwichnięcia		
47.	zwichnięcia w obrębie kręgosłupa szyjnego	10
48.	zwichnięcia w obrębie kręgosłupa piersiowego	20
49.	zwichnięcia w obrębie kręgosłupa lędźwiowego	15
50.	zwichnięcie stawu obojczykowo- barkowego lub obojczykowo - mostkowego	5
51.	zwichnięcie stawu barkowego	8
52.	zwichnięcie stawu łokciowego	8
53.	zwichnięcie w obrębie stawów nadgarstka	6
54.	zwichnięcie w stawie kciuka	3
55.	zwichnięcie w stawie palca wskazującego i pozostałych palców ręki	2
56.	zwichnięcie stawu biodrowego	12
57.	zwichnięcie stawu kolanowego	10
58.	zwichnięcie stawu skokowego górnego	10
59.	zwichnięcie stawu Choparta	10
60.	zwichnięcie stawu Lisfranca	5
61.	zwichnięcie stawu palucha	2
62.	zwichnięcie stawu pozostałych palców stopy	1
Skrećenia		
63.	skrećenia w obrębie kręgosłupa szyjnego	10
64.	skrećenia w obrębie kręgosłupa piersiowego	6
65.	skrećenia w obrębie kręgosłupa lędźwiowego	4
66.	skrećenie stawu obojczykowo - barkowego lub obojczykowo - mostkowego	1
67.	skrećenie stawu barkowego	2
68.	skrećenie stawu łokciowego	2
69.	skrećenie w obrębie stawów nadgarstka	1
70.	skrećenie w stawie kciuka	1
71.	skrećenie w stawie palca wskazującego i pozostałych palców ręki	1
72.	skrećenie stawu biodrowego	3
73.	skrećenie stawu kolanowego	3
74.	skrećenie stawu skokowego górnego	1
75.	skrećenie stawu Choparta	1
76.	skrećenie stawu Lisfranca	1
77.	skrećenie stawu palucha	1
78.	skrećenie stawu pozostałych palców stopy	1
Inne urazy kończyn górnych i dolnych		
79.	uszkodzenia kończyn górnych:	
	a) stłuczenie z uszkodzeniem ścięgien barku lub ramienia i mięśni tej okolicy	5
	b) stłuczenie z uszkodzeniem ścięgien stawu łokciowego i mięśni tej okolicy	5

Lp.	Rodzaj urazu	Procent sumy ubezpieczenia
79.	c) stłuczenie z uszkodzeniem ścięgien nadgarstka i mięśni tej okolicy	4
	d) stłuczenie z uszkodzeniem ścięgien stawu biodrowego i mięśni tej okolicy	5
79.	e) stłuczenie z uszkodzeniem ścięgien stawu kolanowego i mięśni tej okolicy	5
	f) stłuczenie z uszkodzeniem ścięgien podudzia i stawu skokowego i mięśni tej okolicy	5
	uszkodzenia kończyn dolnych:	
	a) uraz stawu kolanowego z uszkodzeniem łąkotki leczony operacyjnie	7
80.	b) uraz stawu kolanowego z uszkodzeniem aparatu więzadłowego kolana z niestabilnością kolana bez konieczności leczenia operacyjnego	5
	c) uraz stawu kolanowego z uszkodzeniem aparatu więzadłowego kolana z niestabilnością kolana leczony operacyjnie	10
	d) zerwanie ścięgna Achillesa	5
Inne urazy		
81.	uraz głowy ze wstrząśnieniem mózgu	5
82.	uraz głowy ze stłuczeniem mózgu	15
83.	ukąszenie przez owady wymagające	2
84.	ukąszenie przez węże lub żmije wymagające pobytu w szpitalu	2
85.	pogryzienie przez zwierzęta powodujące naruszenie powłok skóry i wymagające interwencji chirurgicznej	3
86.	rany cięte lub szarpane wymagające interwencji chirurgicznej	3
87.	złamanie lub utrata zębów stałych	1 za jeden ząb
88.	zawał serca potwierdzony w badaniach radiologicznych, ECHO i EKG – bez wtórnej niewydolności krążenia lub z wtórną niewielką lub średnią niewydolnością krążenia	20
89.	zawał serca potwierdzony w badaniach radiologicznych, ECHO i EKG – z wtórną poważną niewydolnością krążenia i innymi zaburzeniami wtórnymi	50
90.	udar mózgu bez skutków w postaci: niepełnosprawności ruchowej (niedowładów kończyn lub kończyny, porażenia jedno- lub obustronnego, wzmożonego napięcia mięśniowego, zaburzeń odruchów skórnych, zaburzeń równowagi, zaburzeń czucia głębokiego), bez wystąpienia afazji (zaburzeń mowy), apraksji, amnezji bez zaburzeń widzenia (niedowidzenia lub widzenia podwójnego), bez zaburzeń w zakresie połykania (dysfagia)	20
91.	udar mózgu, który spowodował: niepełnosprawność ruchową (niedowład kończyny lub kończyn, porażenie jedno- lub obustronne, wzmożone napięcia mięśniowe, zaburzenia odruchów skórnych, zaburzenia równowagi, zaburzenia czucia głębokiego) wystąpienie afazji (zaburzeń mowy), apraksję, amnezję, zaburzenia widzenia (niedowidzenia lub widzenia podwójnego), zaburzenia w zakresie połykania (dysfagii)	50
92.	Brak urazu ciała w niniejszej Tabeli (gdy Tabela nie przewiduje danego urazu ciała)	0

ROZDZIAŁ VI Ubezpieczenie Dom Assistance

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 38

- Ubezpieczenie Dom Assistance jest zawierane łącznie z ubezpieczeniem budynku mieszkalnego/ mieszkania lub ubezpieczeniem ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych, po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej.
- Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i pokrycie kosztów świadczeń Dom Assistance w zakresie:
  - pomocy medycznej udzielonej przez Towarzystwo na rzecz Ubezpieczonego w razie wystąpienia nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku,
  - pomocy domowej udzielanej przez Towarzystwo na rzecz Ubezpieczonego w razie wystąpienia zdarzenia losowego, kradzieży z włamaniem i rabunku, stłuczenia szyb, sytuacji awaryjnej polegającej na niemożności dostania się do miejsca ubezpieczenia, awarii sprzętu RTV, AGD i PC lub unieruchomienia samochodu na skutek rozładowania akumulatora lub zamarznięcia paliwa.
- Ochrona ubezpieczeniowa Dom Assistance w zakresie pomocy medycznej określonej w ust. 2 pkt 1 jest udzielana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ochrona ubezpieczeniowa Dom Assistance w zakresie pomocy domowej określonej w ust. 2 pkt 2 jest świadczona w miejscu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że Towarzystwo nie świadczy usług assistance w zakresie pomocy domowej w domach letniskowych oraz budynkach i lokalach zamieszkiwanych/ użytkowanych czasowo.
- Towarzystwo realizuje wszelkie świadczenia Dom Assistance wynikające z niniejszych postanowień za pośrednictwem Centrum Alarmowego, po telefonicznym zgłoszeniu pod numerem wskazanym w dokumencie ubezpieczenia.
- Ubezpieczenie Dom Assistance może zostać zawarte w jednym z dwóch wariantów: Standard lub Premium.

Definicje w ubezpieczeniu Dom Assistance

§ 39

- Awaria** – wewnętrzne uszkodzenie sprzętu RTV, AGD, PC uniemożliwiające jego prawidłowe funkcjonowanie, które nie jest skutkiem użytkowania niezgodnego z instrukcją obsługi oraz nie jest spowodowane celowym, bezpośrednim działaniem człowieka.
- Centrum Alarmowe** – jednostka organizacyjna, która w imieniu Towarzystwa organizuje i realizuje wykonanie usług Dom assistance dla Ubezpieczonych, numer telefonu podany jest w umowie ubezpieczenia.
- Choroba** – reakcja organizmu na działanie czynnika chorobotwórczego lub w związku z wystąpieniem nieszczęśliwego wypadku, prowadząca do zaburzeń czynnościowych, zmian organicznych w tkankach, narządach, układach lub całym ustroju.
- Choroba przewlekła** – zdiagnozowana przed zawarciem umowy ubezpieczenia choroba mająca długotrwały przebieg, trwająca zwykle miesiącami lub latami (także z okresami zaostrzenia lub remisji), za chorobę przewlekłą uważa się również choroby nowotworowe.
- Choroba psychiczna** – choroba zakwalifikowana w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 jako zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania (F00-F99).
- Gwarancja producenta** – gwarancja udzielona przez producenta, importera lub autoryzowanego dystrybutora sprzętu RTV, AGD, PC.
- Lekarz prowadzący leczenie** – lekarz, który prowadzi leczenie Ubezpieczonego w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, niebędący ani członkiem rodziny Ubezpieczonego ani lekarzem Towarzystwa.
- Miejsce ubezpieczenia** – adres posesji, budynku lub lokalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskazany w umowie ubezpieczenia, pod którym są świadczone usługi assistance w zakresie pomocy domowej określonej w ust. 2 pkt 2; z zastrzeżeniem, że Towarzystwo nie świadczy usług assistance w zakresie pomocy domowej w domach letniskowych oraz budynkach i lokalach zamieszkiwanych/ użytkowanych czasowo.
- Miejsce zamieszkania** – adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskazany w umowie ubezpieczenia, pod którym świadczone są usługi assistance w zakresie pomocy medycznej.
- Nagle zachorowanie** – powstały w okresie ochrony ubezpieczeniowej w sposób nagły i niespodziewany stan chorobowy zagrażający życiu

- lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej.
11. **Nieszczęśliwy wypadek** – zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.
  12. **Osoba niesamodzielna** – osoba zamieszkująca z Ubezpieczonym, która ze względu na zły stan zdrowia lub wady wrodzone lub podeszły wiek nie jest samodzielna i nie może zaspokajać swoich podstawowych potrzeb życiowych i wymaga stałej opieki innych osób.
  13. **Placówka medyczna** – podmiot leczniczy oraz praktyka zawodowa w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
  14. **Sprzęt RTV** – zakupiony jako fabrycznie nowy, sprzęt audio-video zasilany wyłącznie z sieci elektrycznej, którego zasilanie z baterii lub akumulatora nie jest możliwe, znajdujący się w miejscu ubezpieczenia, mający w chwili awarii nie więcej niż 5 lat, wykorzystywany wyłącznie do użytku domowego, którego pierwszym użytkownikiem jest Ubezpieczony, z wyłączeniem sprzętu objętego gwarancją producenta. Sprzęt RTV to: odbiornik telewizyjny, odtwarzacz Video i DVD, zestaw HI-FI.
  15. **Sprzęt AGD** – zakupiony jako fabrycznie nowy, sprzęt znajdujący się w miejscu ubezpieczenia, mający w chwili awarii nie więcej niż 5 lat, wykorzystywany wyłącznie do użytku domowego, którego pierwszym użytkownikiem jest Ubezpieczony, z wyłączeniem sprzętu objętego gwarancją producenta. Sprzęt AGD to: kuchnia gazowa i elektryczna, płyta elektryczna, płyta gazowa, płyta indukcyjna, piekarnik, pralka, pralko-suszarka, elektryczna suszarka ubraniowa, chłodziarka, chłodziarko-zamrażarka, zamrażarka, zmywarka.
  16. **Sprzęt PC** – zakupiony jako fabrycznie nowy, komputer stacjonarny wraz z monitorem lub laptop znajdujący się w miejscu ubezpieczenia, mający w chwili awarii nie więcej niż 5 lat, wykorzystywany wyłącznie do użytku domowego, którego pierwszym użytkownikiem jest Ubezpieczony, z wyłączeniem sprzętu objętego gwarancją producenta.
  17. **Transport medyczny** – transport zapewniony Ubezpieczonemu, w sposób wskazany przez lekarza Towarzystwa, dostosowany do jego stanu zdrowia i świadczony wówczas, gdy stan zdrowia Ubezpieczonego uniemożliwia skorzystanie z transportu niemedycznego i jednocześnie nie zagraża życiu oraz nie wymaga świadczeń pogotowia ratunkowego.
  18. **Ubezpieczony** – osoby, którym świadczono są usługi Dom Assistance, tj. osoba na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia, posiadająca mienie będące przedmiotem ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU oraz osoby pozostające z nią we wspólnym gospodarstwie domowym.
  19. **Zdarzenie ubezpieczeniowe** – zdarzenie, które wystąpiło w okresie ochrony ubezpieczeniowej i uprawnia Ubezpieczonego do skorzystania z usług assistance:
    - 1) dla pomocy medycznej - nagłe zachorowanie lub nieszczęśliwy wypadek,
    - 2) dla pomocy domowej - zdarzenie losowe: deszcz, dewastacja, dym i sadza, fala ponaddźwiękowa, grad, katastrofa budowlana, lawina, osuwanie się ziemi, powódź, pożar, przepięcie, wiatr, śnieg i lód, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek statku powietrznego, wybuch, zalanie, zapadanie się ziemi oraz kradzież z włamaniem i rabunek, stłuczenie szyb, awaria sprzętu RTV/ AGD, awaria sprzętu PC, sytuacja awaryjna polegająca na niemożności dostania się do miejsca ubezpieczenia, unieruchomienie samochodu na skutek rozładowania akumulatora lub zamarznięcia paliwa.
- d) awaryjne otwieranie drzwi,
e) infolinia: medyczna, weterynaryjna, IT, domowa i ogrodnicza.
2. Suma ubezpieczenia określona w ust. 1 stanowi górną granicę odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
  3. **Wizyta lekarska po nagłym zachorowaniu lub nieszczęśliwym wypadku.**
Jeżeli w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony wymaga wizyty lekarza, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty wizyty lekarza w placówce medycznej lub koszty dojazdów i honorariów wizyty lekarza w miejsca zamieszkania, o ile nie jest konieczna, w opinii lekarza prowadzącego leczenie lub dyspozytora pogotowia ratunkowego, interwencja pogotowia ratunkowego, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 1) ppkt a).
  4. **Wizyta pielęgniarki po nagłym zachorowaniu lub nieszczęśliwym wypadku.**
Jeżeli w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku stan zdrowia Ubezpieczonego, potwierdzony opinią lekarza prowadzącego leczenie, wymaga wizyty pielęgniarki, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdów i honorarium pielęgniarki w miejscu zamieszkania, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 1) ppkt b).
  5. **Interwencja specjalisty w razie ryzyka uszkodzenia, zniszczenia lub utraty ubezpieczonego mienia.**
W razie wystąpienia zdarzenia losowego, kradzieży z włamaniem, rabunku lub stłuczenia szyb w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny odpowiedniego specjalisty:
    - 1) ślusarza,
    - 2) hydraulika,
    - 3) technika urządzeń i instalacji grzewczych,
    - 4) elektryka,
    - 5) dekarza,
    - 6) szklarza,
    - 7) stolarza.
 Koszty materiałów i części zamiennych Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie.
  6. **Naprawa sprzętu RTV/AGD.**
W razie awarii sprzętu RTV/AGD w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo, w terminie 3 dni roboczych od dnia przyjęcia zgłoszenia, organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny specjalisty RTV/AGD oraz ewentualnego transportu sprzętu RTV/AGD. Koszty materiałów i części zamiennych Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie. Warunkiem podjęcia interwencji jest przedstawienie przez Ubezpieczonego dowodu zakupu i gwarancji sprzętu RTV/AGD, a w przypadku ich braku, wiek sprzętu RTV/AGD zostanie zweryfikowany przez specjalistę RTV/AGD.
  7. **Naprawa sprzętu PC.**
W razie awarii sprzętu PC w miejscu ubezpieczenia Towarzystwo, w terminie 3 dni roboczych od dnia przyjęcia zgłoszenia organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny specjalisty PC oraz ewentualnego transportu sprzętu PC. Koszty materiałów i części zamiennych Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie. Warunkiem podjęcia interwencji jest przedstawienie przez Ubezpieczonego dowodu zakupu i gwarancji sprzętu PC, a w przypadku ich braku, wiek sprzętu PC zostanie zweryfikowany przez specjalistę PC.
  8. **Awaryjne otwieranie drzwi.**
W razie wystąpienia sytuacji polegającej na niemożności dostania się do miejsca ubezpieczenia z powodu:
    - 1) uszkodzenia, zniszczenia, zagubienia lub kradzieży kluczy do drzwi wejściowych,
    - 2) uszkodzenia, zniszczenia, zepsucia lub zapchania zamków w drzwiach wejściowych,
    - 3) zatrześnięcia drzwi wejściowych
 konieczna jest pilna interwencja specjalisty, Towarzystwo zapewnia interwencję ślusarza, o ile Ubezpieczony zgłosi chęć skorzystania z powyższego świadczenia w terminie 48 godzin od wystąpienia sytuacji awaryjnej. W ramach powyższej usługi zapewnione są koszty dojazdu i robocizny. Pozostałe koszty powstałe związane z zakupem nowych zamków i części zamiennych Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie.
  9. **Infolinia medyczna.**
W ramach infolinii medycznej Towarzystwo gwarantuje Ubezpieczonemu dostęp do informacji o:
    - 1) państwowych i prywatnych placówkach służby zdrowia, domach opieki i hospicjach oraz placówkach prowadzących zabiegi rehabilitacyjne, aptekach i placówkach handlowych oferujących sprzęt rehabilitacyjny,

Zakres świadczeń w wariancie Standard

§ 40

1. **Zakres świadczeń w wariancie standard ubezpieczenia Dom Assistance**, do maksymalnej sumy ubezpieczenia w wysokości 3 000 PLN obejmuje następujące rodzaje pomocy:
  - 1) usługi assistance w zakresie pomocy medycznej:
    - a) wizyta lekarska po nagłym zachorowaniu lub nieszczęśliwym wypadku – maksymalnie 2 razy w roku,
    - b) wizyta pielęgniarki po nagłym zachorowaniu lub nieszczęśliwym wypadku – maksymalnie 2 razy w roku,
  - 2) usługi assistance w zakresie pomocy domowej:
    - a) interwencja specjalisty w razie ryzyka uszkodzenia, zniszczenia lub utraty ubezpieczonego mienia,
    - b) naprawa sprzętu RTV/AGD,
    - c) naprawa sprzętu PC,

§ 41

- 2) działaniu leków, skutkach ubocznych, interakcjach z innymi lekami oraz możliwości przyjmowania ich w czasie ciąży, oraz o tym jak należy się przygotowywać do zabiegów lub badań medycznych,
- 3) dietach i zdrowym żywieniu.

Informacje medyczne nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego i nie mogą być traktowane jako podstawa do jakichkolwiek roszczeń wobec lekarza, który ich udzieli lub wobec Towarzystwa.

10. Infolinia weterynaryjna.

W ramach infolinii weterynaryjnej Towarzystwo gwarantuje Ubezpieczonemu dostęp do informacji dotyczących psa lub kota w zakresie:

- 1) instrukcji żywienia i informacji na temat pielęgnacji, w tym żywieniu i pielęgnacji szczeniąt,
- 2) instrukcji dotyczącej przygotowania do zabiegów oraz o pielęgnacji po zabiegach,
- 3) informacji o koniecznych szczepieniach i kalendarza szczepień,
- 4) informacji o najczęstszych problemach zdrowotnych,
- 5) informacji teleadresowych placówek weterynaryjnych i hoteli dla zwierząt,
- 6) informacji na temat niezbędnych formalności i dokumentów do podróży.

Informacje weterynaryjne nie mają charakteru diagnostycznego i leczniczego i nie mogą być traktowane jako podstawa do jakichkolwiek roszczeń wobec lekarza, który ich udzieli lub wobec Towarzystwa.

11. Infolinia IT.

W ramach serwisu infolinii IT Towarzystwo zapewnia Ubezpieczonemu dostęp do następujących usług:

- 1) informacje na temat komunikatów systemów operacyjnych Microsoft i pakietów Microsoft Office,
- 2) informacje na temat błędów oprogramowania i komunikatów wyświetlanych przez system,
- 3) dane teleadresowe firm zajmujących się naprawą lub serwisem sprzętu komputerowego,
- 4) dane teleadresowe na temat sklepów ze sprzętem PC,
- 5) informacje na temat nowości w oprogramowaniu i nowości sprzętowych,
- 6) informacje na temat oprogramowania antywirusowego,
- 7) pomoc informacyjna przy zakupie komputera.

12. Infolinia domowa.

W ramach infolinii domowej Towarzystwo gwarantuje Ubezpieczonemu dostęp do następujących porad domowych:

- 1) dane teleadresowe architektów wnętrz i firm przeprowadzkowych, usługodawców świadczących usługi: remontowo - budowlane, ślusarskie, hydrauliczne, dotyczące urządzeń i instalacji grzewczych, elektryczne, dekarskie, szklarskie, malarskie, glazurnicze i parkieciarskie,
- 2) informacje o formalnościach, jakich trzeba dokonać przy remoncie mieszkania, domu,
- 3) informacje o formalnościach, jakich trzeba dokonać przy zakupie działki, mieszkania, domu.

13. Infolinia ogrodnicza.

W ramach infolinii ogrodniczej Towarzystwo gwarantuje Ubezpieczonemu dostęp do następujących porad dotyczących pielęgnacji ogrodu:

- 1) instrukcje dotyczące zakładania ogrodu i sadzenia i pielęgnacji roślin, kalendarz prac ogrodniczych,
- 2) informacje na temat zwalczania szkodników, nawozów i ich zastosowania,
- 3) instrukcje dotyczące zakładania oczek wodnych i informacje o roślinach wodnych,
- 4) dane teleadresowe firm zajmujących się pielęgnacją ogrodów, sklepów z artykułami do ogrodu i sklepów z roślinami.

14. Pomoc przy uruchomieniu samochodu.

Dodatkowo ochroną assistance w wariancie Standard objęta jest pomoc przy uruchomieniu samochodu, unieruchomionego na skutek rozładowania akumulatora lub zamarznięcia paliwa, o ile samochód znajduje się pod budynkiem mieszkalnym lub mieszkaniem, którego adres jest wskazany jako miejsce zamieszkania lub miejsce ubezpieczenia. Towarzystwo pokrywa koszty związane z uruchomieniem samochodu do łącznej kwoty w wysokości 400 PLN w każdym roku ubezpieczeniowym. Koszty związane z zakupem materiałów i części zamiennych niezbędnych do uruchomienia samochodu Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie.

1. **Zakres świadczeń w wariancie premium ubezpieczenia Dom Assistance**, do maksymalnej sumy ubezpieczenia w wysokości 5 000 PLN obejmuje wszystkie rodzaje pomocy określone dla wariantu Standard oraz dodatkowo następujące:

- 1) usługi assistance w zakresie pomocy medycznej:
  - a) dostarczenie leków i sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego,
  - b) opieka nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi,
  - c) transport medyczny do przychodni i powrotny,
  - d) transport medyczny do szpitala i powrotny,
  - e) transport medyczny pomiędzy placówkami medycznymi.
- 2) usługi assistance w zakresie pomocy domowej:
  - a) opieka nad zwierzętami,
  - b) dozór mienia,
  - c) transport ocalałego mienia,
  - d) transport do hotelu i powrotny,
  - e) zakwaterowanie w hotelu,
  - f) concierge.

2. Suma ubezpieczenia określona w ust. 1 stanowi górną granicę odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.

3. Dostarczanie leków i sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego

W razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, gdy Ubezpieczony wymaga leżenia na podstawie zwolnienia lekarskiego od lekarza prowadzącego leczenie i zażywania leków zaordynowanych przez lekarza prowadzącego leczenie, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty dostarczenia leków i/lub sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego do miejsca zamieszkania. Koszty leków i sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego Ubezpieczony pokrywa we własnym zakresie.

4. Opieka nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi

W razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, gdy Ubezpieczony przebywa w szpitalu przez okres dłuższy niż 3 dni lub w razie nagłego zachorowania Ubezpieczonego poza szpitalem, gdy Ubezpieczony, na podstawie zwolnienia lekarskiego od lekarza prowadzącego leczenie, wymaga leżenia przez okres dłuższy niż 5 dni, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty opieki nad dziećmi Ubezpieczonego i osobami niesamodzielnymi w miejscu zamieszkania. Opieka nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi jest realizowana na wniosek Ubezpieczonego i za jego pisemną zgodą oraz w sytuacji, gdy w miejscu zamieszkania nie ma żadnej osoby, która mogłaby taką opiekę sprawować.

5. Transport medyczny do przychodni i powrotny

W razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, gdy Ubezpieczony, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie, wymaga wizyty w przychodni, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu medycznego z miejsca zamieszkania do i z przychodni, o ile nie jest konieczna, w opinii lekarza prowadzącego leczenie, interwencją pogotowia ratunkowego.

6. Transport medyczny do szpitala i powrotny

W razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, gdy Ubezpieczony, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie, wymaga pobytu w szpitalu, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu medycznego z miejsca zamieszkania do i ze szpitala wskazanego przez lekarza prowadzącego leczenie, o ile nie jest konieczna, w opinii lekarza prowadzącego leczenie, interwencją pogotowia ratunkowego.

7. Transport medyczny pomiędzy placówkami medycznymi

W razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, gdy Ubezpieczony przebywa w placówce medycznej, która nie odpowiada, w opinii lekarza prowadzącego leczenie, wymogom leczenia odpowiednim dla jego stanu zdrowia lub gdy Ubezpieczony został skierowany przez lekarza prowadzącego leczenie na badania specjalistyczne lub zabieg chirurgiczny w innej placówce medycznej, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty transportu medycznego pomiędzy placówkami medycznymi.

8. Opieka nad zwierzętami

W razie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, gdy Ubezpieczony przebywa w szpitalu przez okres dłuższy niż 3 dni, a w miejscu zamieszkania pozostał bez opieki pies lub kot, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszty opieki nad pozostawionym zwierzęciem w miejscu zamieszkania. Opieka nad pozostawionym zwierzęciem jest realizowana na wniosek Ubezpieczonego w sytuacji,

gdy w miejscu zamieszkania nie ma żadnej osoby, która mogłaby taką opiekę sprawować.

9. Dozór mienia

W razie wystąpienia zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszt dozoru mienia znajdującego się w miejscu ubezpieczenia przez podmiot specjalizujący się w świadczeniu usług tego rodzaju przez okres do 48h. Dozór mienia jest realizowany na wniosek Ubezpieczonego i za jego pisemną zgodą.

10. Transport ocalałego mienia

W razie wystąpienia zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia, które znajdzie się w stanie wykluczającym możliwość zamieszkiwania, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszt transportu ocalałego mienia z miejsca ubezpieczenia do najbliższej miejscu ubezpieczenia przechowalni mebli.

11. Transport do hotelu i transport powrotny

W razie wystąpienia zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia, które znajdzie się w stanie wykluczającym możliwość zamieszkiwania, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszt transportu Ubezpieczonego do i z hotelu z bagażem podręcznym, wraz z osobami pozostającymi z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym.

12. Zakwaterowanie w hotelu

W razie wystąpienia zdarzenia losowego lub kradzieży z włamaniem w miejscu ubezpieczenia, które znajdzie się w stanie wykluczającym możliwość zamieszkiwania, Towarzystwo organizuje i pokrywa koszt zakwaterowania w hotelu dla Ubezpieczonego, wraz z osobami pozostającymi z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym przez okres nie dłuższy niż 3 doby hotelowe.

13. Concierge

W ramach serwisu Concierge Towarzystwo zapewnia Ubezpieczonemu dostęp do następujących usług: rezerwacja biletów lotniczych i kolejowych, rezerwacja hoteli, rezerwacja biletów do kin i teatrów, rezerwacja w restauracjach, rezerwacja samochodu zastępczego, zamawianie taxi, dostawa kwiatów, informacje o rozrywkach, informacje sportowe, pomoc przy wybraniu najbardziej dogodnej trasy przejazdu, informacje teled adresowe firm holowniczych i wypożyczalni samochodów (usługodawców Towarzystwa) oraz stacji napraw. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości wykonania usług z przyczyn całkowicie niezależnych od niego.

14. Pomoc przy uruchomieniu samochodu

Dodatkowo ochroną assistance w wariancie Premium objęta jest pomoc przy uruchomieniu samochodu, unieruchomionego na skutek rozładowania akumulatora lub zamarznięcia paliwa, o ile samochód znajduje się pod budynkiem mieszkalnym lub mieszkaniem, którego adres jest wskazany jako miejsce zamieszkania lub miejsce ubezpieczenia. Towarzystwo pokrywa koszty związane z uruchomieniem samochodu do łącznej kwoty w wysokości 400 PLN w każdym roku ubezpieczeniowym. Koszty związane z zakupem materiałów i części zamiennych niezbędnych do uruchomienia samochodu Ubezpieczony ponosi we własnym zakresie.

Wyłączenia z zakresu ubezpieczenia Dom Assistance

§ 42

1. Poza ogólnymi wyłączeniami określonymi w § 4, zakres ubezpieczenia Dom Assistance nie obejmuje także odpowiedzialności za koszty zdarzeń:

- 1) powstałych w wyniku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku oraz ich następstw, a także innych zdarzeń, które wystąpiły przed zawarciem umowy ubezpieczeniowej,
- 2) powstałych na skutek popełnienia przestępstwa umyślnego lub usiłowania popełnienia przestępstwa przez Ubezpieczonego,
- 3) powstałych w wyniku leczenia eksperymentalnego i niepotwierdzonego badaniami,
- 4) powstałych w wyniku zabiegów ze wskazań estetycznych niezależnie od powodu ich wykonania,
- 5) powstałych z wad wrodzonych,
- 6) powstałych wskutek zarażenia HIV, AIDS, chorób przekazywanych drogą płciową,
- 7) powstałych wskutek chorób przewlekłych,
- 8) powstałych wskutek nieprzestrzegania zaleceń lekarza,
- 9) powstałych wskutek leczenia medycznego, zachowawczego lub zapobiegawczego, chyba że było ono zalecone przez lekarza Towarzystwa,
- 10) powstałych wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka,
- 11) powstałych wskutek uprawiania sportów o charakterze wyczynowym,

- 12) powstałych wskutek uprawiania sportów o charakterze zawodowym,
  - 13) wynikających z użycia biologicznych lub chemicznych materiałów, substancji lub składników w celu spowodowania zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego,
  - 14) powstałych wskutek choroby psychicznej,
  - 15) wynikających z utraty danych na nośniku w wyniku zdarzenia ubezpieczeniowego lub naprawy sprzętu PC,
  - 16) wynikających z chemicznych, termicznych lub celowych uszkodzeń sprzętu RTV, AGD, PC oraz wywołane nimi wady,
  - 17) powstałych na skutek niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania sprzętu RTV, AGD, PC.
2. Ponadto zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje kosztów:
- 1) rutynowych badań fizykalnych, w tym badań i testów ginekologicznych, szczepień i innych leków zapobiegawczych,
  - 2) leczenia stomatologicznego, bez względu na to, czy jest wykonywane przez lekarza stomatologa czy chirurga twarzowo-szczękowego,
  - 3) świadczeń i usług medycznych w związku ze zdarzeniami, które miały miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 4) wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę,
  - 5) usług związanych z uszkodzeniami, za naprawę których odpowiadają właściwe służby administracyjne lub pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego,
  - 6) usług elektryka lub technika urządzeń grzewczych związanych z uszkodzeniami żarówek, przedłużaczy, żyrandoli,
  - 7) usług związanych z konserwacją sprzętu RTV, AGD, PC oraz stałych elementów wyposażenia w miejscu ubezpieczenia,
  - 8) usług związanych z naprawą sprzętu RTV, AGD, PC w wyniku zdarzeń powstałych przed rozpoczęciem okresu ochrony ubezpieczeniowej,
  - 9) następujących usług w przypadku awarii sprzętu PC:
    - a) związanych z uszkodzeniem software'u, oprogramowania, centrali telefonicznej, urządzeń peryferyjnych, drukarki, skanera, myszy optycznej,
    - b) na skutek niewłaściwego lub niezgodnego z instrukcją użytkowania, przechowywania, konserwacji oraz zastosowania sprzętu PC niezgodnie z przepisami bezpieczeństwa,
    - c) związanych z uszkodzeniami i wadami wynikłymi z niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją instalacji, napraw, przeróbek, dostrojzeń lub zmian konstrukcyjnych dokonywanych przez użytkującego,
    - d) związanych z brakiem wzajemnej kompatybilności elementów sprzętu PC i oprogramowania albo wynikających z zainstalowania oprogramowania bez ważnych licencji,
  - 10) naturalnego zużycia elementów sprzętu RTV, AGD, PC,
  - 11) usług naprawy i transportu do autoryzowanego serwisu sprzętu RTV, AGD, PC będącego na gwarancji producenta,
  - 12) czynności przewidzianych w instrukcji obsługi lub instalacji, do wykonania których zobowiązany jest Ubezpieczony lub użytkujący we własnym zakresie i na własny koszt,
  - 13) materiałów i części zamiennych wykorzystanych do dokonania naprawy.

Wymagane postępowanie w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego

§ 43

1. W przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną w ramach ubezpieczenia Dom Assistance, Ubezpieczony jest zobowiązany:

- 1) zapobiegać, w miarę możliwości, zwiększeniu szkody i ograniczyć jej konsekwencje,
- 2) skontaktować się telefonicznie z Towarzystwem w przypadku zaistnienia szkody lub chęci skorzystania z usługi Dom Assistance,
- 3) postępować zgodnie z dyspozycjami Towarzystwa,
- 4) podać następujące dane w przypadku kontaktu telefonicznego z Towarzystwem:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) adres miejsca zamieszkania (w przypadku pomocy medycznej),
  - d) adres miejsca ubezpieczenia (w przypadku pomocy domowej),
  - e) indywidualny numer dokumentu ubezpieczenia oraz wariant ubezpieczenia,

- f) numer telefonu do kontaktu z Ubezpieczonym lub wskazaną przez niego osobą,
- g) dokładny opis zdarzenia i rodzaju wymaganej pomocy.
2. Ubezpieczony jest zwolniony z obowiązku uprzedniego skontaktowania się z Towarzystwem w przypadku zaistnienia nagłego zachorowania lub nieszcześliwego wypadku, wymagającego pilnej interwencji pogotowia ratunkowego lub natychmiastowej pomocy szpitalnej.
  3. Ubezpieczony jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia faktu kradzieży z włamaniem lub rabunku do najbliższej jednostki Policji.
  4. Koszty świadczeń pokrywane są przez Towarzystwo bezpośrednio na rzecz podmiotów lub placówek realizujących te świadczenia, chyba że Ubezpieczony uzyska zgodę Towarzystwa na organizację usług we własnym zakresie.
  5. W przypadku zorganizowania usług Dom Assistace we własnym zakresie przez Ubezpieczonego za zgodą Towarzystwa, roszczenie zostanie rozpatrzone po przedłożeniu przez Ubezpieczonego dokumentacji niezbędnej do ustalenia zasadności roszczenia i wysokości świadczenia tj. kserokopii dokumentacji medycznej lub dotyczącej pomocy domowej oraz rachunków i dowodów ich opłacenia.
  6. W przypadku zorganizowania usług Dom Assistace we własnym zakresie przez Ubezpieczonego za zgodą Towarzystwa, Towarzystwo zastrzega sobie prawo do wypłaty świadczenia w wysokości odpowiadającej kosztom, jakie poniosłoby Towarzystwo w przypadku organizowania usług samodzielnie, maksymalnie jednak do sumy ubezpieczenia, ustalonej dla danego wariantu w OWU.
  7. Jeżeli nie umówiono się inaczej, Towarzystwo jest zobowiązane wypłacić świadczenia przysługujące na podstawie OWU w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
  8. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe w terminie 30 dni, świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia Towarzystwo powinno wypłacić w terminie określonym w ust. 7.
  9. Jeżeli w terminie 30 dni licząc od daty zawiadomienia o zajściu szkody, Towarzystwo nie wypłaci świadczenia, zawiadamia ono na piśmie: osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
  10. Wypłata przysługujących świadczeń następuje w złotych polskich (PLN).
5. Maksymalna suma ubezpieczenia budynków i budowli w budowie wynosi 3 000 000 PLN.
6. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia. W ramach sumy ubezpieczenia budynków i budowli w budowie Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe na skutek przepięcia do wysokości 2% łącznej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 20 000 PLN.
7. Zakres ubezpieczenia budynków i budowli w budowie nie obejmuje ochroną szkód określonych w § 4 i § 22 oraz odpowiedzialności za szkody powstałe przed wykonaniem fundamentu ubezpieczonego budynku/ budowli.
8. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
9. Wysokość odszkodowania jest ustalana według cen z dnia powstania szkody w wartości kosztorysowej.
10. Wysokość odszkodowania za szkodę w budynku i budowli w budowie ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
- 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
  - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
  - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
  - 4) koszty naprawy/odbudowy ustalone w oparciu o ceny obowiązujące na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowanej przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o., z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia, przy zachowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów oraz takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, odrębnie dla każdego ubezpieczonego budynku i budowli.
11. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
12. W sprawach niuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

***

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUW „TUW” nr 57/20 z dnia 18 marca 2020 roku i wprowadzone do obrotu Zarządzeniem Prezesa Zarządu TUW „TUW” nr 19/20 z dnia 18 marca 2020 roku.

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 kwietnia 2020 roku.

ZAŁĄCZNIK NR 1 KLAUZULE DODATKOWE

Klauzula nr 1

Ubezpieczenie budynków i budowli w budowie

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo obejmuje ochroną budynki i budowle w budowie, stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia, za które uważa się teren posesji (nieruchomości gruntowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
  2. Za budynki i budowle w budowie uważa się budynki i budowle, których budowa, modernizacja, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa lub remont generalny nie zostały zakończone.
  3. Ubezpieczenie budynków i budowli w budowie obejmuje ochroną szkody spowodowane przez deszcz nawalny, falę ponaddźwiękową, grad, lawinę, osuwanie się ziemi, pożar, przepięcie, silny wiatr, śnieg i lód, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek statku powietrznego, wybuch, zalanie i zapadanie się ziemi. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź.
  4. Sumę ubezpieczenia budynków i budowli w budowie Ubezpieczający ustala na podstawie wartości kosztorysowej za którą uważa się wartość odpowiadającą kosztom materiałów budowlanych oraz robót wykonanych i zaplanowanych do momentu zakończenia okresu ubezpieczenia.
5. Maksymalna suma ubezpieczenia budynków i budowli w budowie wynosi 3 000 000 PLN.
  6. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
  7. Zakres ubezpieczenia budynków i budowli w budowie nie obejmuje ochroną szkód określonych w § 4 i § 22 oraz odpowiedzialności za szkody powstałe przed wykonaniem fundamentu ubezpieczonego budynku/ budowli.
  8. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
  9. Wysokość odszkodowania jest ustalana według cen z dnia powstania szkody w wartości kosztorysowej.
  10. Wysokość odszkodowania za szkodę w budynku i budowli w budowie ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
    - 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
    - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
    - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
    - 4) koszty naprawy/odbudowy ustalone w oparciu o ceny obowiązujące na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowanej przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o., z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji, standardów wykończenia, przy zachowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów oraz takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, odrębnie dla każdego ubezpieczonego budynku i budowli.
  11. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
  12. W sprawach niuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 2

Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej i solarnej

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo obejmuje ochroną instalacje fotowoltaiczne lub solarne, stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia, za które uważa się teren posesji (nieruchomości gruntowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na której położony jest budynek mieszkalny/ mieszkanie.
2. Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej i solarnej obejmuje ochroną szkody spowodowane przez deszcz nawalny, dewastacja, dym i sadza, falę ponaddźwiękową, grad, katastrofę budowlaną, lawinę, osuwanie się ziemi, powódź, pożar, przepięcie, silny wiatr, śnieg i lód, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek statku powietrznego, wybuch, zalanie, zapadanie się ziemi. Ponadto szklane elementy instalacji fotowoltaicznej i solarnej zamontowane na stałe są ubezpieczone od stłuczenia, które obejmuje ochroną objęte są szkody w postaci stłuczenia (rozbicia) lub pęknięcia.
3. Sumę ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznej i solarnej Ubezpieczający ustala na podstawie wartości odtworzeniowej, za którą uważa się wartość odpowiadającą kosztom naprawy, zakupu/ wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży. Towarzystwo odpowiada również za uzasadnione i udokumentowane koszty demontażu i montażu oraz transportu uszkodzonych elementów instalacji do miejsca naprawy i z powrotem.
4. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.

5. Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznej i solarnej nie obejmuje ochroną szkód określonych w § 4 i § 22.
6. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
7. Wysokość odszkodowania jest ustalana według cen z dnia powstania szkody w wartości odtworzeniowej.
8. Wysokość odszkodowania za szkodę w mieniu na tarasie i w ogrodzie ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
  - 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
  - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
  - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
  - 4) koszty naprawy lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży.
9. Franszyza redukcyjna w każdej szkodzie wynosi 300 PLN.
10. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 3

Ubezpieczenie domu letniskowego

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, przedmiot ubezpieczenia rozszerza się o dom letniskowy i budynek gospodarczy przy domu letniskowym, stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub posiadane przez nich na podstawie innego tytułu prawnego, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Budynek gospodarczy przy domu letniskowym można ubezpieczyć wyłącznie wtedy, gdy ochroną został objęty dom letniskowy.
2. Ponadto przedmiotem ubezpieczenia w ramach niniejszej klauzuli może być mienie ruchome i stałe elementy wykończeniowe stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym znajdujące się w domu letniskowym lub budynku gospodarczym przy domu letniskowym. Ochroną nie jest objęte mienie powierzone i mienie zakupione w ramach działalności gospodarczej lub służące do prowadzenia działalności gospodarczej/ zawodowej/ zarobkowej przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Użyte w niniejszej klauzuli pojęcia oznaczają:
  - 1) **dom letniskowy** – budynek przeznaczony na cele rekreacyjne/ zamieszkiwany czasowo, trwale związany z gruntem wybudowany i oddany do użytkowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz z instalacjami i urządzeniami budowlanymi,
  - 2) **budynek gospodarczy przy domu letniskowym** – budynek przeznaczony na cele niemieszkalne, trwale związany z gruntem, w którym nie jest prowadzona działalność gospodarcza/ zarobkowa lub działalność związana z wykonywaniem wolnego zawodu a także garaż przeznaczony do parkowania pojazdów, znajdujące się na terenie posesji (nieruchomości gruntowej) na której położony jest ubezpieczony dom letniskowy,
  - 3) **mięcenie ruchome:**
    - a) znajdujące się w domu letniskowym: meble, dywany, wykładziny podłogowe, żyrandole, lampy i kinkiety, urządzenia i przedmioty służące do prowadzenia gospodarstwa domowego, zapasy gospodarstwa domowego, odzież, obuwie, sprzęt gospodarstwa domowego, sprzęt turystyczny, sportowy, rowery i rehabilitacyjny oraz narzędzia służące do uprawy i pielęgnacji działki, a także drobny sprzęt ogrodniczy tj. taki, którego moc nie przekracza 10 kW,
    - b) znajdujące się w budynku gospodarczym przy domu letniskowym: zapasy gospodarstwa domowego, sprzęt turystyczny, sportowy, rowery i rehabilitacyjny oraz narzędzia służące do uprawy i pielęgnacji działki, a także drobny sprzęt ogrodniczy tj. taki, którego moc nie przekracza 10 kW.
  - 4) stałe elementy wykończeniowe - stałe elementy wykończeniowe określone w § 2 pkt 44.
4. Ubezpieczenie domu letniskowego i budynku gospodarczego przy domu letniskowym obejmuje ochroną szkody powstałe w następstwie deszczu nawalnego, dewastacji, fali ponaddźwiękowej, gradu, lawiny, osuwania się ziemi, pożaru, silnego wiatru, śniegu i lodu, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu, upadku drzew lub masztów, upadku statku powietrznego, wybuchu, zalania, zapadania się ziemi. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź.
5. Ubezpieczenie mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych obejmuje ochroną szkody powstałe w następstwie: deszczu nawalnego, dewastacji, fali ponaddźwiękowej, gradu, lawiny, osuwania się ziemi, pożaru, silnego wiatru, śniegu i lodu, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu, upadku drzew lub masztów, upadku statku powietrznego, wybuchu, zalania, zapadania się ziemi. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą wyższej składki ubezpieczenie może zostać zawarte w zakresie rozszerzonym o powódź. Dodatkowo ochroną ubezpieczeniową można objąć szkody powstałe w następstwie kradzieży z włamaniem i rabunku.
6. Sumę ubezpieczenia Ubezpieczający ustala odrębnie dla:
  - 1) domu letniskowego,
  - 2) każdego budynku gospodarczego przy domu letniskowym,
  - 3) mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych w domu letniskowym od szkód powstałych w następstwie deszczu nawalnego, dewastacji, fali ponaddźwiękowej, gradu, lawiny, pożaru, silnego wiatru, śniegu i lodu, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego, wybuchu, zalania, zapadania się ziemi oraz powodzi,
  - 4) mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych w domu letniskowym od kradzieży z włamaniem i rabunku.
7. Sumę ubezpieczenia Ubezpieczający ustala dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia według ich wartości rzeczywistej.
8. Pod pojęciem wartości rzeczywistej:
  - 1) domu letniskowego, budynku gospodarczego przy domu letniskowym i stałych elementów wykończeniowych rozumie się - wartość odpowiadającą kosztom naprawy/wymiany, remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów lub zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży, pomniejszoną o stopień zużycia technicznego,
  - 2) mienia ruchomego rozumie się wartość odpowiadającą kosztom naprawy, zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży, pomniejszoną o stopień zużycia technicznego.
9. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności ustalone dla danego rodzaju mienia lub zdarzeń ubezpieczeniowych stanowią górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
10. W ramach sumy ubezpieczenia domu letniskowego i budynku gospodarczego przy domu letniskowym (Towarzystwo odpowiada za uszkodzenie lub zniszczenie powstałe w ubezpieczonych budynkach w następstwie dewastacji do wysokości do wysokości 10% łącznej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1 000 PLN.
11. W ramach sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych Towarzystwo odpowiada za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w następstwie dewastacji do wysokości 20% łącznej sumy ubezpieczenia, jednak nie więcej niż 1 000 PLN.
12. Towarzystwo odpowiada za ubezpieczone mienie ruchome i stałe elementy wykończeniowe znajdujące się w budynku gospodarczym przy domu letniskowym do wysokości 15% sumy ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych. Ograniczenie odpowiedzialności w odniesieniu do mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych znajdujących się w budynku gospodarczym przy domu letniskowym, nie ma zastosowania w przypadku, gdy ten budynek stanowi jedną bryłę z domem letniskowym, istnieje między nimi przejście, a wszystkie drzwi zewnętrzne spełniają warunki zabezpieczeń, zgodnie z postanowieniami ust. 15 i 16.
13. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje ochroną szkód określonych w § 4 i § 22.
14. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.

15. Domy letniskowe i budynki gospodarcze przy domu letniskowym, w których znajdują się ubezpieczone mienie ruchome i stałe elementy wykończeniowe są zabezpieczone przed dostępem osób trzecich zgodnie z § 23 ust. 1.
16. Jeżeli zakres ubezpieczenia jest rozszerzony o szkody powstałe na skutek kradzieży z włamaniem, to miejsce ubezpieczenia musi być dodatkowo zabezpieczone w następujący sposób:
- 1) drzwi zewnętrzne prowadzące do domu letniskowego lub budynku gospodarczego przy domu letniskowym (z wyłączeniem drzwi balkonowych i tarasowych o konstrukcji drzwi balkonowych) spełniają wszystkie następujące warunki:
    - a) są pełne, drzwi traktuje się jako pełne również wtedy, gdy zawierają w swej konstrukcji elementy szklane zabezpieczone w sposób uniemożliwiający wejście do pomieszczeń lub otwarcie w tych drzwiach zamka przez otwór wybity w szybie znajdującej się w drzwiach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, jeżeli przeszklenia są wypełnione szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P2/P2A lub są zabezpieczone stałymi/ ruchomymi kratami lub roletami/ żaluzjami przeciwwłamaniowymi; ww. postanowienia dotyczące dodatkowych zabezpieczeń oszklonych drzwi nie mają zastosowania w obiektach wyposażonych w monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej lub alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej,
    - b) są zamykane co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub jeden zamek wielopunktowego ryglowania lub jeden zamek elektroniczny/ mechaniczno - elektroniczny,
  - 2) jeżeli suma ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem nie przekracza 50 000 PLN to otwory okienne (w tym drzwi balkonowe i tarasowe) wypełnione są szkłem antywłamaniowym o klasie odporności co najmniej P2/ P2A lub są zabezpieczone na całej powierzchni stałymi/ ruchomymi kratami lub roletami/ żaluzjami przeciwwłamaniowymi lub okiennicami zamykanymi co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową; ww. postanowienia dotyczące dodatkowych zabezpieczeń otworów okiennych nie mają zastosowania w obiektach wyposażonych w monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej lub alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej,
  - 3) jeżeli suma ubezpieczenia mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych od kradzieży z włamaniem przekracza 50 000 PLN, to dom letniskowy oraz te budynki gospodarcze przy domu letniskowym, z których prowadzi bezpośrednie przejście do domu letniskowego dodatkowo są zaopatrzone w monitoring z przybyciem załogi interwencyjnej w czasie do 25 minut lub alarm lokalny z monitoringiem i przybyciem załogi interwencyjnej w czasie do 25 minut.
17. Za równorzędne zabezpieczenie do zamka wielozastawkowego uważa się elektroniczny system zamykania bramy garażowej.
18. Po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, Towarzystwo może podjąć decyzję o odstąpieniu od niektórych wymogów dotyczących zabezpieczeń, określonych ust. 16 albo uzależnić udzielenie ochrony ubezpieczeniowej od spełnienia dodatkowych lub odmiennych warunków dotyczących wymaganych zabezpieczeń.
19. Rozmiar szkody w ubezpieczeniu domu letniskowego, budynku gospodarczego przy domu letniskowym oraz mienia ruchomego i stałych elementów wykończeniowych w domu letniskowym/ budynku gospodarczym przy domu letniskowym ustala się według cen z dnia powstania szkody w wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem § 24 ust. 1 pkt 3.
20. Wysokość odszkodowania za szkodę ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
- 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
  - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
  - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
  - 4) dla domów letniskowych, budynków gospodarczych przy domu letniskowym i stałych elementów wykończeniowych - koszty naprawy/odbudowy ustalone w oparciu o ceny obowiązujące na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowane przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o. lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego,
- parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego,
- 5) dla mienia ruchomego - koszty naprawy, czyszczenia, renowacji lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego.
21. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 4

Ubezpieczenie nagrobka

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo obejmuje ochroną nagrobek, stanowiący własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, znajdujący się we wskazanym w umowie ubezpieczenia dodatkowym miejscu ubezpieczenia, za które uważa się adres cmentarza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Za nagrobek uważa się murowaną budowlę nazwaną wybudowaną w miejscu pochówku za zgodą zarządcy cmentarza.
3. Ubezpieczenie nagrobka obejmuje ochroną szkody powstałe w następstwie: deszczu nawalnego, dewastacji, fali ponaddźwiękowej, gradu, lawiny, powodzi, pożaru, silnego wiatru, śniegu i lodu, trzęsienia ziemi, uderzenia pioruna, uderzenia pojazdu, upadku drzew lub masztów, upadku statku powietrznego, wybuchu, zalania.
4. Sumę ubezpieczenia nagrobka Ubezpieczający ustala na podstawie wartości rzeczywistej za którą uważa się wartość odpowiadającą kosztom naprawy/wymiany, remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, wymiarów, konstrukcji i materiałów lub zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży, pomniejszoną o stopień zużycia technicznego.
5. Maksymalna suma ubezpieczenia nagrobka wynosi 15 000 PLN.
6. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
7. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 22, zakres ubezpieczenia nagrobka nie obejmuje także odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek:
  - 1) wad materiału, niewłaściwego wykonania lub wadliwego montażu nagrobka,
  - 2) przypalenia lub osmalenia,
  - 3) zabrudzenia i działania wosku,
  - 4) działalności zarządcy cmentarza, firm pogrzebowych i kamieniarskich.
8. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
9. Rozmiar szkody w ubezpieczeniu nagrobków ustala się według cen z dnia powstania szkody w wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem § 24 ust. 1 pkt 3.
10. Wysokość odszkodowania za szkodę w nagrobku ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
  - 1) ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
  - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
  - 3) stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
  - 4) koszty naprawy/ odbudowy ustalone w oparciu o ceny obowiązujące na danym terenie, nie wyższe niż określone w publikacji o cenach w budownictwie, publikowane przez Ośrodek Wdrożeń Ekonomiczno - Organizacyjnych Budownictwa „PROMOCJA” Sp. z o.o. lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego.
11. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 5

Ubezpieczenie mienia na tarasie i w ogrodzie

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych rozszerza się o o mienie na tarasie i w ogrodzie, stanowiące własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, znajdujące się we wskazanym w umowie ubezpieczenia miejscu ubezpieczenia, za które uważa się teren posesji (nieruchomości gruntowej) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na której położony jest budynek mieszkalny/ mieszkanie.
- Za mienie na tarasie i w ogrodzie uważa się: meble ogrodowe, parasole ogrodowe, przenośne grille, trampoliny, rozkładane baseny, przenośne elementy placu zabaw (piaskownice, huśtawki, drabinki i zjeżdżalnie), przenośne lampy ogrodowe przeznaczone do użytkowania na zewnątrz budynku, z wyłączeniem tymczasowych zadaszeń, powłok namiotowych, brezentowych, pneumatycznych oraz namiotów i tuneli foliowych.
- Ubezpieczenie mienia na tarasie i w ogrodzie obejmuje ochroną szkody spowodowane przez deszcz nawalny, dewastację, falę ponaddzwiękową, grad, lawinę, pożar, silny wiatr, śnieg i lód, osuwanie się ziemi, trzęsienie ziemi, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzew lub masztów, upadek statku powietrznego, wybuch i zapadanie się ziemi. Jeżeli współubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe są ubezpieczone od powodzi, to zakres tego rozszerzenia obejmuje również szkody spowodowane przez powódź.
- Sumę ubezpieczenia mienia na tarasie i w ogrodzie Ubezpieczający ustala na podstawie wartości rzeczywistej za którą uważa się wartość odpowiadającą kosztom naprawy, zakupu/wytworzenia nowego mienia tego samego rodzaju, typu oraz o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych w oparciu o ogólnopolskie oferty sprzedaży, pomniejszoną o stopień zużycia technicznego.
- Maksymalna suma ubezpieczenia mienia na tarasie i w ogrodzie wynosi 10 000 PLN.
- Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
- Zakres ubezpieczenia mienia na tarasie i w ogrodzie nie obejmuje ochroną szkód określonych w § 4 i § 22.
- W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
- Wysokość odszkodowania jest ustalana według cen z dnia powstania szkody w wartości rzeczywistej, z zastrzeżeniem § 24 ust. 4 pkt 9.
- Wysokość odszkodowania za szkodę w mieniu na tarasie i w ogrodzie ustala się według cen z dnia powstania szkody przyjmując za podstawę:
  - ustalony rozmiar szkody w oparciu o postanowienia niniejszych OWU,
  - uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego, potwierdzone oryginałami faktur lub rachunków,
  - stan faktyczny szkody i okoliczności jej powstania, stwierdzone przez przedstawiciela Towarzystwa na miejscu szkody przy współudziale Ubezpieczonego lub osób przez niego wskazanych,
  - koszty naprawy lub ceny zakupu/ wytworzenia mienia tego samego rodzaju, typu i o takich samych lub najbardziej zbliżonych parametrach technicznych, w oparciu o ogólnodostępne oferty sprzedaży z uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 6

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych rozszerza się o ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego o szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.
- Przedmiotem ubezpieczenia jest zadeklarowany w umowie ubezpieczenia sprzęt elektroniczny przenośny, stanowiący własność Ubezpieczonego lub osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

- Sprzęt elektroniczny przenośny poza miejscem ubezpieczenia jest objęty ochroną ubezpieczeniową, o ile:
  - nie jest starszy niż 5 lat począwszy od daty produkcji,
  - nie stanowi mienia powierzonego,
  - nie został zakupiony w ramach działalności gospodarczej/ zarobkowej lub działalności związanej z wykonywaniem zawodu i nie służy do prowadzenia działalności gospodarczej/ zarobkowej lub wykonywania wolnego zawodu przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - używany jest wyłącznie przez Ubezpieczonego lub osoby pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.
- Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego przenośnego poza miejscem ubezpieczenia obejmuje ochroną szkody powstałe w następstwie:
  - gradu, lawiny, pożaru, przepięcia, silnego wiatru, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego, wybuchu,
  - powodzi, jeżeli współubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe w miejscu ubezpieczenia są ubezpieczone od powodzi,
  - kradzieży z włamaniem i rabunku z pojazdu,
  - kradzieży z włamaniem i rabunku z miejsca tymczasowego pobytu,
  - rozboju ulicznego (poza miejscem ubezpieczenia),
  - akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami wymienionymi w pkt 1 i 2.
- W przypadku utraty sprzętu elektronicznego przenośnego na skutek kradzieży z włamaniem z pojazdu Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym przenośnym pod warunkiem, że pojazd ten:
  - posiadał twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja),
  - pojazd był prawidłowo zamknięty na klucz i został włączony alarm samochodowy,
  - sprzęt elektroniczny przenośny pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu i nie był widoczny z zewnątrz pojazdu,
  - sprzęt elektroniczny przenośny został skradziony w godzinach: 6:00 - 22:00; przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży z włamaniem, gdy pojazd został zaparkowany na parkingu strzeżonym i był wyposażony w aktywne urządzenie antywłamaniowe (co najmniej wywołujące alarm) albo znajdował się w zamkniętym garażu.
- W przypadku utraty sprzętu elektronicznego przenośnego na skutek kradzieży z włamaniem z miejsca tymczasowego pobytu, Towarzystwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym przenośnym pod warunkiem, że w miejscu tymczasowego pobytu spełnione były wymogi dotyczące zabezpieczeń określone w § 23, z zastrzeżeniem, że w przypadku pokoju hotelowego za wystarczające uważa się, że jest on zamknięty w sposób uniemożliwiający otwarcie bez klucza lub karty dostępu oraz zamknięte zostały wszystkie okna.
- Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód określonych w § 4 i § 22.
- Sumę ubezpieczenia sprzętu elektronicznego przenośnego Ubezpieczający ustala kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
- Maksymalna suma ubezpieczenia wynosi 10 000 PLN, z zastrzeżeniem, że suma ubezpieczenia dla sprzętu elektronicznego przenośnego, nie może być wyższa niż suma ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych od pożaru i innych zdarzeń losowych.
- Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
- Dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem i rabunku oraz rozboju ulicznego w sprzęcie elektronicznym przenośnym, ustala się udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie w wysokości 10% ustalonego odszkodowania, jednak nie mniej niż 100 PLN.
- W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 7

Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez przenikanie wody z gruntu

- Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo rozszerza zakres ubezpieczenia ubezpieczonego budynku mieszkalnego/ mieszkania, budynku gospodarczego, budowli, obiektów architektury ogrodowej, ruchomości domowych

- i stałych elementów wykończeniowych o szkody powstałe wskutek przenikania wody z gruntu przez fundamenty, ściany, posadzki, stropy, pod warunkiem, że zostały zabezpieczone prawidłowo wykonaną izolacją przeciwwilgociową.
2. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o szkody powstałe wskutek przenikania wody z gruntu jest możliwe, pod warunkiem że Ubezpieczający wykupi ubezpieczenie przedmiotów ubezpieczenia określonych w ust. 1 od powodzi.
  3. Limit odpowiedzialności Ubezpieczający ustala kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
  4. Maksymalny limit odpowiedzialności na szkody objęte niniejszą klauzulą wynosi 10 000 PLN na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.
  5. Limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
  6. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
  7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 8

Ubezpieczenie od szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo rozszerza zakres ubezpieczenia ubezpieczonego budynku mieszkalnego/ mieszkania i budynku gospodarczego, ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych o szkody spowodowane przez zwierzęta dzikie.
2. Limit odpowiedzialności Ubezpieczający ustala kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
3. Maksymalny limit odpowiedzialności na szkody objęte niniejszą klauzulą wynosi 10 000 PLN na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.
4. Limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
5. Dla ubezpieczenia szkód spowodowanych przez zwierzęta dzikie ustala się udział własny Ubezpieczonego w każdej szkodzie w wysokości 10% ustalonego odszkodowania, jednak nie mniej niż 100 PLN.
6. W ramach niniejszej klauzuli Towarzystwo pokrywa także poniesione w związku z wystąpieniem zdarzenia ubezpieczeniowego uzasadnione i udokumentowane koszty akcji ratowniczej.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 9

Ubezpieczenie kosztów poszukiwania przyczyny powstania szkody

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo pokryje uzasadnione i udokumentowane koszty poszukiwania przyczyny powstania szkody w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.
2. Za koszty poszukiwania przyczyny powstania szkody uważa się uzasadnione i udokumentowane koszty odnalezienia:
  - 1) elementów, których uszkodzenie lub wada były bezpośrednią przyczyną zalania wraz z kosztami usunięcia tych uszkodzeń lub wad, a także w przypadku, gdy zalanie wyrządziło szkodę wyłącznie osobie trzeciej, a element, którego uszkodzenie lub wada były bezpośrednią przyczyną szkody znajdował się w budynku lub lokalu Ubezpieczonego,
  - 2) wmurowanych w ściany, sufity i podłogi elementów instalacji dotkniętych skutkami uderzenia pioruna lub przepięcia.
3. Limit odpowiedzialności Ubezpieczający ustala kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności na szkody objęte niniejszą klauzulą wynosi 10 000 PLN na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.

5. Limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 10

Ubezpieczenie kosztów najmu budynku, lokalu i pomieszczeń zastępczych

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, Towarzystwo pokryje uzasadnione i udokumentowane koszty najmu budynku/ lokalu i/lub pomieszczeń zastępczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli budynek mieszkalny lub mieszkanie wskazane jako miejsce ubezpieczenia wskutek wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną, nie nadaje się do dalszego zamieszkiwania.
2. Użyte w niniejszej klauzuli określenia oznaczają:
  - 1) koszty najmu budynku/ lokalu zastępczego – koszty najmu budynku/ lokalu o porównywalnym standardzie z budynkiem/ lokalem dotkniętym szkodą poniesione w celu tymczasowego zakwaterowania Ubezpieczonego oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym oraz składowania ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych nieobjętych szkodą, jeżeli nie ma możliwości ich przechowania w miejscu ubezpieczenia,
  - 2) koszty najmu pomieszczeń zastępczych – koszty poniesione przez Ubezpieczonego na najem pomieszczeń w celu składowania ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych nieobjętych szkodą, jeżeli nie ma możliwości ich przechowania w miejscu ubezpieczenia.
3. Towarzystwo odpowiada także za koszty transportu i/lub przeniesienia ubezpieczonych ruchomości domowych i stałych elementów wykończeniowych nieobjętych szkodą do lokalu zastępczego/ pomieszczeń zastępczych, jeżeli nie ma możliwości ich przechowania w miejscu ubezpieczenia.
4. Zwrot kosztów najmu budynku/lokalu i/lub pomieszczeń zastępczych nie obejmuje:
  - 1) kosztów dodatkowych (np. prowizja pośrednika, kaucja, telefon, posiłki),
  - 2) kosztów poniesionych na umieszczenie poza miejscem ubezpieczenia zwierząt domowych,
  - 3) związanych z decyzją uprawnionych organów władzy, które uniemożliwiają odbudowę budynku/ lokalu wskazanego jako miejsce ubezpieczenia,
  - 4) spowodowanych brakiem wystarczających środków finansowych niezbędnych do odtworzenia mienia dotkniętego szkodą,
  - 5) spowodowanych zwłoką w podjęciu działań w celu odtworzenia mienia dotkniętego szkodą w wyniku decyzji Ubezpieczonego.
5. Limit odpowiedzialności Ubezpieczający ustala kierując się przewidywaną wysokością maksymalnej szkody w okresie ubezpieczenia.
6. Maksymalny limit odpowiedzialności na szkody objęte niniejszą klauzulą wynosi 50 000 PLN na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem że koszty najmu budynku/ lokalu i/lub pomieszczeń zastępczych są pokrywane do dnia, w którym budynek mieszkalny lub mieszkanie ponownie nadaje się do zamieszkania, jednak nie dłużej niż przez 180 dni.
7. Limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat limit odpowiedzialności stanowi górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
8. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 11

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej właściciela

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym rozszerza się o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody powstałe w związku z posiadaniem stanowiącego własność Ubezpieczonego dodatkowego budynku mieszkalnego lub mieszkania, którego adres należy wskazać w umowie ubezpieczenia,
2. Sumę gwarancyjną ustala Ubezpieczający.

3. Maksymalna suma gwarancyjna wynosi 300 000 PLN, z zastrzeżeniem, że suma gwarancyjna dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej właściciela, nie może być wyższa niż suma gwarancyjna dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.
4. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę gwarancyjną, która stanowi limit odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
5. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 27, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej właściciela nie obejmuje także odpowiedzialności z tytułu szkód:
  - 1) innych niż uszkodzenie lub zniszczenie mienia osób trzecich,
  - 2) posiadaniem nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 3) spowodowanych wprowadzeniem zmian w posiadanych nieruchomościach, poczynionych przez Ubezpieczonego niezgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane, ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej lub innymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym zmian dokonanych niezgodnie z przeznaczeniem nieruchomości lub bez wymaganych uprawnień i zezwoleń.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

Klauzula nr 12

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej najemcy

1. Na podstawie § 1 ust. 3, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym rozszerza się o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody powstałe w związku z eksploatacją i użytkowaniem budynku mieszkalnego, mieszkania lub jego części pod adresem wskazanym w umowie ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia, na podstawie umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, użyczenia lub innej umowy nienazwanej zawartej w formie pisemnej.
2. Sumę gwarancyjną ustala Ubezpieczający.
3. Maksymalna suma gwarancyjna wynosi 300 000 PLN, z zastrzeżeniem, że suma gwarancyjna dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy, nie może być wyższa niż suma gwarancyjna dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym.
4. Suma gwarancyjna dla szkód objętych ochroną na podstawie niniejszej klauzuli stanowi limit w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na okres dwóch lub trzech lat Ubezpieczający ustala sumę gwarancyjną, która stanowi limit odpowiedzialności Towarzystwa dla każdego rocznego okresu ubezpieczenia.
5. Poza wyłączeniami określonymi w § 4 i § 27, zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej najemcy nie obejmuje także odpowiedzialności z tytułu szkód:
  - 1) innych niż uszkodzenie lub zniszczenie mienia osób trzecich,
  - 2) najmowaniem nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 3) wynikających z niezapłacenia lub nieterminowego zapłacenia należności z tytułu umowy najmu, jak również innych kosztów eksploatacji,
  - 4) spowodowanych wprowadzeniem zmian w najmowanym mieniu, poczynionych przez Ubezpieczonego niezgodnie z warunkami umowy najmu, niezgodnie z przeznaczeniem lub bez wymaganych uprawnień i zezwoleń,
  - 5) powstałych w wyniku naturalnego zużycia i starzenia się mienia w trakcie jego eksploatacji.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej Klauzuli mają zastosowanie postanowienia OWU.

NOTATKI

The page contains a large, light blue watermark logo of the letters 'WU' in a stylized font. The logo is centered and occupies a significant portion of the page. The background of the page is filled with horizontal dotted lines, providing a guide for writing notes.

SIEDZIBA: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, 02-793 Warszawa, ul. H. Raabego 13,
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000033284
NIP 526-10-33-426, REGON 012114579
www.tuw.pl